

Rapport fra arbeidsgruppe

Gjennomgang av turistfisket i sjø og forslag til forvaltningstiltak

30. august 2024

Rapport fra arbeidsgruppe

Gjennomgang av turistfisket i sjø og forslag til forvaltningstiltak

Årstall	Ansvarlig avdeling:	Emneord:
2024	Seksjon fiskeriregulering	Turistfiske, fisketurisme, rekreasjonsfiske, fiskekort, utførsel, bestander, regulering, forvaltningstiltak
Arkivsaksnummer:	Dato utgitt:	Totalt antall sider:
24/3516-3	30.08.2024	46
Saksansvarlig:	ISSN/ISSB:	
Bernt Bertelsen	[ISSN/ISSB]	

Sammendrag

En arbeidsgruppe i Fiskeridirektoratet har sett nærmere på utfordringer ved eksisterende regulering og utarbeidet forslag til konkrete tiltak for hvordan turistfisket kan reguleres og kontrolleres innenfor bærekraftige rammer. Dette er arbeidsgruppens rapport.

Med bakgrunn i tilgjengelig kunnskap er det et godt grunnlag for fisketurisme som næring langs norskekysten, også uten at dette baseres på at turister får ta fisk med seg ut av landet. Næringen har vokst sterkt de siste årene, samtidig som det finnes lite kunnskap om beskatningstrykket fra turistfisket på lokale bestander – eksempelvis av kysttorsk, uer, kveite og gråsteinbit. Det er derfor behov for bedre oversikt over uttaket og reguleringer som sikrer at høstingskraftige bestander opprettholdes, noe næringen selv vil være tjent med over tid. Arbeidsgruppens utgangspunkt for arbeidet med forslag til regulering av fisketurisme er at turistfiske først og fremst bør baseres på opplevelsesturisme. Samtidig er det viktig å erkjenne at turistfiske har blitt en viktig næring mange steder langs kysten, og det kan være foretatt investeringer og tilrettelegging som innebærer at en slik omstilling vil kunne ta noe tid. Arbeidsgruppen mener derfor det bør tilrettelegges for en stegvis overgang fra dagens ordning med 18 kg utførselskvote for gjester hos *registrerte* turistfiskevirksomheter – til en mer opplevelsesbasert turistfiskeriering med en mindre eller ingen utførselskvote.

Avslutningsvis i rapporten listes en punktvis oppsummering av arbeidsgruppens forslag til tiltak for en mer bærekraftig turistfiskeriering (kapittel 8).

Innholdsfortegnelse

1.	Bakgrunn.....	3
1.1.	Om arbeidsgruppen.....	3
1.2.	Kort om turistfiske.....	3
1.3.	Arbeidsgruppens mandat.....	5
1.4.	Gjennomføring av arbeidet.....	5
2.	Kunnskapsgrunnlag.....	6
2.1.	Forskning, utredninger og rapporter.....	7
2.2.	Prosjektet «Pilot regional ressursforvaltning».....	9
3.	Dagens turistfiske i Norge.....	11
3.1.	Beskatning.....	12
3.2.	Regelverk og utfordringer.....	13
3.3.	Fang og slipp.....	17
4.	Særordninger som berører turistfiske.....	18
4.1.	Turistfiske på fiskers kvote.....	18
4.2.	Havfiskefestivaler.....	19
4.3.	Turistfiske etter kongekrabbe.....	19
5.	Turistfiske i andre land.....	20
6.	Tekniske systemer og utfordringer.....	22
7.	Forslag til tiltak.....	24
7.1.	Krav til turistfiskere.....	25
7.1.1.	Registreringsplikt.....	25
7.1.2.	Innfrysningsforbud.....	26
7.1.3.	Besittelsesgrense.....	26
7.1.4.	Utførselskvote.....	27
7.2.	Krav til turistfiskevirksomheter.....	29
7.2.1.	Registrering.....	29
7.2.2.	Rapportering av fangst.....	29
7.2.3.	Utførselsregulering.....	31
7.3.	Tekniske tiltak.....	33
7.3.1.	Tiltak for turistfiskevirksomhetsregisteret.....	34
7.3.2.	Tiltak for fangstrapportering.....	34
7.3.3.	Register for fiske i sjøen for alle som ikke er bosatt i Norge.....	35
7.3.4.	Standardisert utførselsdokumentasjon.....	37
7.4.	Kontrolltiltak.....	38
7.5.	Sanksjonsmuligheter.....	39
7.5.1.	Reaksjoner overfor turistfiskere.....	39
7.5.2.	Reaksjoner overfor turistfiskevirksomhetene.....	40
7.6.	Kommunikasjonstiltak.....	40
7.6.1.	Kommunikasjonstiltak mot virksomhetene.....	41
7.6.2.	Kommunikasjonstiltak mot turistfiskere.....	41
7.7.	Andre nødvendige tiltak.....	42
8.	Oppsummering av forslag til tiltak.....	43

1. Bakgrunn

1.1. Om arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen har bestått av medlemmer fra ulike deler av Fiskeridirektoratet. Gruppen har blitt ledet av seksjon fiskeriregulering, som også har fungert som sekretariat. Øvrige seksjoner/avdelinger i arbeidsgruppen har vært representert med ett eller to medlemmer. Dette har vært:

- Bernt Bertelsen (leder), seksjon fiskeriregulering
- Edvin Laberg Lindgård, seksjon fiskeriregulering
- Victor Fuglaas Holte-Nilssen, seksjon fiskeriregulering
- Margareth Olin Leivdal, seksjon kriminalitetsforebygging
- Olav Lekve, kommunikasjonsavdelingen
- Ketil Grødahl, seksjon fiskerikontroll og veiledning
- Maya Skaue, seksjon fiskerikontroll og veiledning
- Finn Hov, strategisk fiskeriseksjon
- Euthemia Katsarou, strategisk fiskeriseksjon
- Thomas Amble, seksjon systemutvikling
- Marius Stene Fuglum, seksjon reaksjoner

1.2. Kort om turistfiske

Arbeidsgruppen har sett nærmere på regulering og kontroll av turistfiske i sjø. Uttrykket er ikke brukt i havressurslova og har ikke noe rettslig innhold.¹ I havressurslova benyttes uttrykket «sports- og rekreasjonsfiske» for fiske som ikke er yrkesfiske eller ervervsmessig fiske. Fiske i sjøen som utøves av norske borgere eller utlendinger bosatt i Norge på hobbybasis eller til matauk omtales gjerne som *fritidsfiske*. Med *turistfiske* siktes det til fiske som utlendinger som ikke er bosatt i Norge driver i norsk farvann. Slikt fiske er ofte tilknyttet turistfiskevirksomhet som tilbyr overnatting og utleie av båt. Nordmenn som bare er på ferie i en annen landsdel, og således kan kalles turister, vil i denne sammenheng bli ansett for å drive fritidsfiske, ikke turistfiske.

Turistfiske kan utøves på egen hånd eller i organisert form. Virksomheter som legger til rette for turistfiske, og som disponerer båter til bruk for slikt fiske, skal (på nærmere vilkår) registrere seg hos Fiskeridirektoratet. For å føre fisk og fiskevarer fra rekreasjonsfiske lovlig ut av Norge, må fisken være fisket i regi av en registrert turistfiskevirksomhet. Dette gjelder alle, også norske statsborgere. Mer om regelverket for turistfiskevirksomheter og utførelse kommer senere i rapporten.

Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag er å forvalte de marine ressursene på en miljømessig og økonomisk bærekraftig måte, og innebærer også ansvar for regulering av høsting og kontroll av turistfisket. I takt med veksten i antall turistfiskevirksomheter og antall fisketurister har også utfordringer knyttet til turistfiske økt betydelig. Utfordringer med høyt beskatningstrykk på lokale bestander har fått økt oppmerksomhet, men også stadig mer konkurrerende bruk av kysten har medført økt konfliktnivå.

På bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet avholdt Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet i juni 2023 et seminar i Bergen om fritids- og turistfiske, hvor

¹ Lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova).
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-06-37>

kunnskapsgrunnlaget og fiskeriforvaltningens hovedutfordringer og behov ble gjennomgått. Tema var status for kunnskap om bestandssituasjon og beskatningstrykk, behov på kort og lang sikt for å sikre en bærekraftig forvaltning av kystnære bestander og hvordan det kan arbeides målrettet videre. Det fremkom her et særlig behov for videreutvikling av registeret for turistfiskevirksomheter og forskriftene som regulerer turistfisket, og at det ville være behov for å kanalisere mer ressurser til dette arbeidet.

Figur 1: Utleiebåter hos en registrert turistfiskevirksomhet. Foto: Fiskeridirektoratet, 2024.

I statsbudsjettet for 2024 er det en hovedprioritering i 2024 å «Styrke forvaltningen av lokale og kystnære bestander»:²

«Det er et økende press på kystsonen, med etablering av infrastruktur og aktivitet som kan påvirke gyte- og oppvekstområder og fiskefelt. Det er stedvis også stort fiskepress på lokale og kystnære fiskebestander som nasjonalt er av mindre økonomisk verdi, men som er viktige for deler av fiskeflåten og lokalsamfunn. Regjeringen vil derfor styrke forvaltningen av kystnære bestander. Forvaltningen vil i større grad ta hensyn til at det er ulike utfordringer forskjellige steder langs kysten. Blant annet skal beskatningstrykket fra fritids- og turistfiske og tilhørende behov for forvaltningstiltak vies større oppmerksomhet».

I 2024 har turistfisket fått særlig stor oppmerksomhet i media, hvor det gjennomgående har blitt pekt på et økt omfang av turistfiske langs kysten og manglende reguleringer og kontroll. I media har dette blitt satt opp mot nedadgående kvoter i flere viktige fiskerier, og at turistfisket trolig medfører hard beskatning på blant annet kysttorsken. Økende beslag av fisk ved grensen har vært bakgrunnen for flere medieoppslag i år, samtidig som det fra Tolletatens side kommenteres at de bare «skraper i overflaten».³

² Prop. 1 S (2023–2024) *Hovedsatsing – En politikk for hav, fiskeri, havbruk og mat fra havet*, punkt 2.7.

³ Arntsen, Julie, *Fiskesmugling: – Vi skraper bare overflaten*, Fiskeribladet, 26. august 2024; hentet 29. august 2024, fra <https://www.fiskeribladet.no/politikk/fiskesmugling-vi-skraper-bare-overflaten/2-1-1695897>

1.3. Arbeidsgruppens mandat

Målet for gjennomgangen har vært å belyse utfordringer ved eksisterende regulering og utarbeide forslag til konkrete tiltak for hvordan turistfisket kan reguleres og kontrolleres innenfor bærekraftige rammer, uavhengig av behovet for ressurser som slike tiltak vil kunne forandre. Kostnads- og ressurseffektivitet tilsier at det er et mål å foreslå tiltak som forebygger og forhindrer uønsket aktivitet, med regler som er enkle og digitaliseringsvennlige. Forslag til tiltak bør ha tydelige mål slik at status og måloppnåelse kan evalueres.

Arbeidsgruppen fikk i oppdrag å gjennomgå og komme med forslag til følgende punkter:

- Reguleringen av turistfiske (behov for eventuelle endringer i regelverket)
- Krav til registrering som turistfiskevirksomheter
- Fangstrapportering (herunder rapporteringskvalitet og arter som det bør rapporteres på)
- Eventuell registreringsplikt for turistfiskere, inkludert registreringsavgift for fiske i sjøen for utenlandske borgere.
- Kommunikasjonstiltak rettet primært mot turistfiskevirksomheter og mot turister som fisker i Norge uten at de gjester en registrert turistfiskevirksomhet.
- Kontrollbehov og kontrolltiltak
- Standardisert, digital dokumentasjon for utførelse
- Sanksjonsmuligheter
- Samarbeid med andre naturlige forvaltnings- og kontrollmyndigheter

I mandatet ble Havforskningsinstituttet pekt på som en relevant leverandør av kunnskapsgrunnlag. Det ble også bedt om å se hen til Fiskeridirektoratets arbeid med prosjektet «Pilot regional ressursforvaltning», herunder ble det sett nærmere på turistfisket i dette området. Der ble det innhentet og sammenstilt et betydelig kunnskapsgrunnlag for regulering av lokale bestander og fiskerier i Andfjorden og Vågsfjorden.

Arbeidsgruppens rapport med forslag til ulike forvaltningstiltak er et internt arbeid i Fiskeridirektoratet. Før innføring av slike tiltak vil de som berøres måtte bli involvert gjennom høring (jamfør Statens utredningsinstruks),⁴ noe som vil gi ytterligere kunnskap om mulige virkninger av tiltak som foreslås.

1.4. Gjennomføring av arbeidet

Arbeidsgruppen startet sitt arbeid i februar 2024, med frist satt til 31. august samme år for levering av sin rapport til Fiskeridirektøren.

Arbeidsgruppen avholdt møter på Teams annenhver uke frem til sommeren, og ukentlige møter i august. I tillegg har medlemmene fra seksjon fiskeregulering hatt hyppigere møter. Gruppen har også hatt to fysiske arbeidsmøter i Bergen; det vil si ved oppstarten i februar og ved avslutning av arbeidet i august.

Tidlig i juni gjennomførte arbeidsgruppen også en studietur til Tromsø- og Andfjordområdet, hvor flere destinasjoner ble besøkt. I Andfjorden kunne gruppen dra nytte av direktoratets erfaringer fra prosjektet «Pilot regional ressursforvaltning», se kapittel 2.2. Turen ble arrangert i samarbeid med Fiskeridirektoratets sjøtjeneste om bord på Fiskeridirektoratets fartøy «Fjorgyn» (Figur 2). Underveis ble det gjennomført både planlagte og uanmeldte besøk ved turistfiskevirksomheter i området. I tillegg utførte Sjøtjenesten kontroller av

⁴ Instruks 19. februar 2016 nr. 184 om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen), <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2016-02-19-184>

turistfiskevirksomheter og tilknyttede fartøy. Arbeidsgruppen møtte også representanter fra leverandører av de fem godkjente fagsystemene for fangstrapportering i turistfiske.

Figur 2: Fiskeridirektoratets sjøtjeneste ute med MOB-båten under arbeidsgruppens studietur i Tromsø- og Andfjordområdet. Foto: Fiskeridirektoratet, 2024.

2. Kunnskapsgrunnlag

Arbeidsgruppen gjennomgår her dagens kunnskapsgrunnlag om turistfiske. Det foreligger rapporter og artikler fra Havforskningsinstituttet og andre forskningsinstitusjoner som beskriver nyere forskning og undersøkelser om turistfiskets omfang og betydning. I tillegg har Fiskeridirektoratet over tid opparbeidet kunnskap og erfaringer gjennom sitt arbeid.

For de store kvoteregulerte bestandene vil det viktigste kunnskapsgrunnlaget være en god oversikt over uttaket fra turistfisket, mens det ellers for disse bestandene melder seg spørsmål om ressursfordeling – som oftest er en politisk sak. I slike sammenhenger kan rapporter om verdiskaping og ringvirkninger av turistfiske være viktige bidrag til kunnskapsgrunnlaget, sammen med tilsvarende kunnskap om virkninger ved annet fiske på de samme bestandene. I turistfisket beskattes imidlertid også bestander som *ikke* er kvoteregulerte – ofte grunnet små bestander eller svake bestandssituasjoner, og bildet blir da straks mer komplekst. Det er derfor ikke bare økonomiske aspekter og spørsmål om ressursfordeling som gjør seg gjeldende. De marine ressursene er på ingen måte ubegrenset, og for kystnære lokale bestander er det også viktig å unngå lokal utfisking. Det er fiskeriforvaltningens ansvar å ha en mest mulig kunnskapsbasert forvaltning som sikrer høstingskraftige bestander over tid, jamfør forvaltningsprinsippet i havressurslova.

Alle som fisker i sjøen kan anses som interessenter i denne saken, ettersom turistfisket beskatter samme bestander som øvrige aktører. Det kan imidlertid være vanskelig å fordele eller vektlegge interessene for de ulike gruppene av fiskere, ettersom kunnskapen om turistfiskets andel av beskatningstrykket på de enkelte bestander er svært begrenset. Havforskningsinstituttet har gjennomført enkelte undersøkelser som omhandler beskatning fra turistfiske (kapittel 2.1), og i et pilotprosjekt i regi av Fiskeridirektoratet foreligger det enkelte beregninger av beskatning fra turistfiske vs. kommersielt fiske (kapittel 2.2).

2.1. Forskning, utredninger og rapporter

Havforskningsinstituttet

Havforskningsinstituttet er en sentral kunnskapsleverandør for fiskeriforvaltningen, også for kunnskap om turistfiske. Havforskningsinstituttet hadde en viktig rolle for å fremskaffe kunnskap om turistfiske da dette ble et stort tema i Norge tidlig på 2000-tallet. I mai 2024 hadde arbeidsgruppen også et digitalt møte med Havforskningsinstituttet, hvor vi fikk en gjennomgang av nyere forskning om fritids- og turistfiske.

Forskere fra Havforskningsinstituttet har vært sentrale i arbeidet med å utforme metoder for å estimere fangst og innsats i rekreasjonsfiske, når det ikke er et stort verifiserbart datagrunnlag. De har gjennomført flere undersøkelser med ulike metodikk de siste tiårene, blant annet intervjuer med turistfiskere fra båt (med etterfølgende telefonintervju) og prosjekter med egenrapportering av fangst.

Vølstad med flere (2011) fant at man kan estimere uttaket av fisk fra turistfiskevirksomheter ved bruk av egenrapportering av fangst.⁵ Videre kan dette estimatet brukes for å vurdere effekten dette kan ha på kysttorskbestanden. Vølstad med flere diskuterer også noen alternative forvaltningstiltak, og hvilken effekt disse kunne tenkes å ha. Belastningen på kysttorskbestanden er også noe som drøftes av Ferter med flere (2023).⁶ Resultatene indikerer at i Hordaland står fritids- og turistfiskere for et større uttak av kysttorskbestanden enn kystfiskere, men ikke i Troms. Et annet funn var at en stor andel turistfiskere som kommer til landet bor på registrerte turistfiskevirksomheter, og at disse generelt har bedre kunnskap om reguleringer (minstemål) enn både nordmenn i fritidsfisket og turistfiskere som bor på uregistrerte turistfiskevirksomheter. Dette kan ha sammenheng med at registrerte turistfiskevirksomheter informerer sine gjester om gjeldene reguleringer. Ferter med flere anbefaler å etablere et overvåkningssystem som fortløpende samler data om fritids- og turistfisket. Et slikt system gir tidsseriedata om fangstinnsats over tid og kan gi bestandsestimater for overvåkede arter.

Det framkommer av forskningsartikler, tidligere hørings svar og møtet arbeidsgruppen hadde med Havforskningsinstituttet i mai at det er behov for å videreutvikle dagens register for turistfiskevirksomheter, og at dataene i registeret må kvalitetssikres.

Havforskningsinstituttet har gjennomgått deler av registeret og rapporteringen, og konkludert med at det inneholder til dels store feil og mangler. De har blant annet funnet at virksomheter som ikke lenger driver med turistfiske fortsatt står i registeret, og at virksomheter som driver aktivt ikke rapporterer som de skal.

Øvrig forskning og undersøkelser

Turistfiskerieringen i Norge har vokst betydelig, noe som har ført til økt fokus på bærekraftig ressursforvaltning og de økonomiske ringvirkningene av aktiviteten. I flere

⁵ Vølstad, J. H., Korsbrekke, K., Nedreaas, K. H., Nilsen, M., Nilsson, G., Pennington, M. R., Subbey, S., & Wienerroither, R. (2011). Probability-based surveying using self-sampling to estimate catch and effort in Norway's coastal tourist fishery. *ICES Journal of Marine Science*, 68 (8), 1785–1791. Hentet fra <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsr077>

⁶ Ferter, K., Otterå, H., Christman, M., Kleiven, A. R., Weltersbach, M. S., Gundersen, S., Djønne, C., Bjelland, O., Hartill, B., Lyle, J., Hyder, K., Borch, T., & Vølstad, J. H. (2023). Integrating complementary survey methods to estimate catches in Norway's complex marine recreational hook-and-line fishery. *ICES Journal of Marine Science*, 80 (1), 107–121. Hentet fra <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsac216>

rapporter er disse aspektene sett på. I dette kapitlet oppsummerer arbeidsgruppen noe av kunnskapsgrunnlaget som er gjennomgått i forbindelse med arbeidet.

Menon Economics har utarbeidet en rapport på oppdrag fra NHO Reiseliv som analyserte de økonomiske ringvirkningene av havfisketurisme i Norge med fokus på sysselsetting og verdiskaping med referanseår 2019.⁷ Rapporten viste at næringen genererer over 1,4 milliarder kroner i verdiskaping og skaper over 1 550 årsverk, hvorav 800 er direkte knyttet til sektoren.

Nofima publiserte en rapport i 2022 om fisketurisme med hovedfokus på Troms og Finnmark.⁸ Det ble registrert 2,49 millioner fanget fisk i 2019 hos turistfiskevirksomhetene samlet for flere fylker, hvorav det i Nordland ble fanget flest. Det var flest turistfiskevirksomheter i Trøndelag, etterfulgt av Vestland, Troms og deretter Finnmark. I 2019 dannet fisketurisme grunnlag for 400 årsverk i Troms og Finnmark, hvorav 170 i Finnmark. Fisketurismen i 2019 bidro til en verdiskaping på en kvart milliard norske kroner i Troms og Finnmark.

I et arbeidsnotat fra 2020 tar Nordlandsforskning for seg fisketurisme på Helgeland.⁹ De påpekte utfordringene ved varierende datakvalitet av selvrapportert fangst og viste til at flere aktører ikke hadde levert fangstrapporter. Undersøkelsen viste en generell positiv holdning til reguleringer, men det var også bekymringer for unødvendig strenge begrensninger på fangst og utførsel av fisk.

Både Nofima og Nordlandsforskning fremhever økonomisk aktivitet og store ringvirkninger i kystfylkene som Finnmark, Troms, Nordland, Trøndelag, og Vestland. Det er identifisert muligheter for ytterligere vekst, blant annet gjennom sesongutvidelse og bedre markedsføring. Samtidig har Nofima og Nordlandsforskning også avdekket utfordringer knyttet til bærekraftig ressursforvaltning. Undersøkelsene understreker behovet for bedre reguleringer, inkludert strengere kontroll ved grenseoverganger, høyere bøtesatser, og innføring av sertifiseringsordninger for å sikre at næringen drives på en bærekraftig og lovlig måte. Det er også et vedvarende behov for å håndtere useriøse aktører som driver med miljøkriminalitet og undergraver de seriøse aktørene i sektoren.

I 2018 etablerte Vest-Finnmark Regionråd ett forstudie med fokus på næringsutvikling og bærekraftig vekst i havfisketurisme.¹⁰ Rapporten viser at næringen skaper viktig aktivitet og arbeidsplasser, med potensiale for ytterligere vekst gjennom å utvide turistfiskesesongen. Videre anbefaler rapporten en sertifiseringsordning, strengere reguleringer, og behovet for å eliminere bort useriøse aktører. Kjente utfordringer i turistfiskerier inkluderer boforhold, sjøsikkerhet og smugling. Flere foreslår å vektlegge selve fiskeopplevelsen fremfor å fange mest mulig fisk under oppholdet. Forprosjektet til Vest-Finnmark Regionråd

⁷ Grønvik, O. og Erraia, J. (2022). *Ringvirkninger av havturisme i Norge*, (Menon-publikasjon nr. 21/2022). Hentet fra <https://www.nhoreiseliv.no/contentassets/4f89cc1e0c504ac89443fb650eed096e/ringvirkninger-av-havfisketurisme-i-norge---menon-publikasjon-21-2022.pdf>. Deres definisjon av havfisketurisme omfatter omtrent det samme som registrerte turistfiskevirksomheter hos Fiskeridirektoratet.

⁸ Robertsen, R., Iversen, A., Nyrud, T., Hogrenning, E., Erraia, J., Fjose, S. og Grønvik, O. (2022). *Ringvirkninger av havbruk, fiskeri og fisketurisme i Troms og Finnmark* (Nofima Rapport 1/2022). Hentet fra <https://hdl.handle.net/11250/2994257>

⁹ Dale, B., Bjørkan, M. og Ferter, K. (2020). *Bærekraftig fisketurisme: Muligheter og utfordringer på Helgeland. En skisse til forskningsagenda*. (Nordlandsforskning Arbeidsnotat nr.: 1007/2020). Hentet fra <https://hdl.handle.net/11250/2724759>

¹⁰ Vest-Finnmark Rådet, Bedriftskompetanse (2018) Rapport forstudie: *Havfisketurisme i Vest-Finnmark*. Hentet fra <https://vfr.no/utredninger-og-rapporter.html>

ble senere videreført med flere workshops i 2019 med tema som lover og regelverk, sikkerhet og marine ressurser.¹¹ Prosjektet fra Vest- Finnmark viser til behov for en helhetlig overordnet plan for videre utvikling av næringen, utfordringer med aktører som driver useriøst og behovet for profesjonalisering.

Trude Borch med flere (2011) ved Norut undersøkte struktur og økonomiske ringvirkninger av fisketurisme i Norge.¹² De fant at turistfiskerier næringen var en viktig sektor i Norge og ga betydelige økonomiske fordeler for lokalsamfunnet. De viste til behov for regulering for å balansere økonomiske og miljømessige hensyn. Turistfiskerier næringen skaper direkte, indirekte og induserte økonomiske verdier.¹³

I 2011 framla en partssammensatt arbeidsgruppe ledet av Fiskeri- og kystdepartementet en rapport om «Turistfiske i sjø» som utredet mulige forvaltningstiltak for turistfiskerier næringen.¹⁴ Rapporten viser til at det allerede på 90-tallet var over 40 europeiske reiseselskaper og operatører i markedet som hadde tilbud om «turistfiskepakker» i Norge. Tilbudet av boliger og camper tilrettelagt for fiske i Norge er stort og utleiesider har egne søkeord og filter som «anglerhaus». En sammenstilling av data viser at antallet fisketurister i Norge var 343 000 allerede i 2005.

Samlet sett gir rapportene et godt bilde av turistfiskerier næringens utvikling frem til nyere tid, med vekt på de økonomiske fordelene og nødvendigheten av bærekraftige løsninger. Dette for å sikre næringen langsiktig vekst og utvikling. For å støtte opp om denne veksten, er det avgjørende med økt regulering, mer forskning, og større ansvar blant aktørene for å oppnå en bærekraftig forvaltning av de marine ressursene.

2.2. Prosjektet «Pilot regional ressursforvaltning»

Fiskeridirektoratet har nylig (2021–2024) gjennomført prosjektet «Pilot regional ressursforvaltning».¹⁵ I prosjektet ble det gjort dypdykk i kunnskapsgrunnlaget for lokale fiskerier og bestander av kysttorsk, kveite, uer, brosme, gråsteinbit, rødspette og rognkjeks i området Andfjorden og Vågsfjorden i sørlige del av Troms og nordligst i Nordland fylke. Målet med pilotprosjektet har vært å styrke forvaltningen av kystnære lokale bestander langs hele norskekysten. Det ble i dette prosjektet blant annet sett nærmere på turistfisket i prosjektområdet. Det ble funnet en rekke feil og mangler i dagens turistfiskeregister, og i prosjektet ble det derfor nødvendig å kvalitetssikre registreringene i det geografiske prosjektområdet. Listen over virksomheter i området ble «vasket» ved at virksomhetene ble kontaktet for oppdatert informasjon om operativ drift, antall båter og annen tilgjengelig informasjon.

¹¹ Vest-Finnmark Rådet, Vesir (2020) *Havfisketurisme i Vest-Finnmark Sluttrapport – forprosjekt*. Hentet fra <https://vfrr.no/utredninger-og-rapporter.html>

¹² Borch, T., Moilanen, M. og Olsen, F. (2011). Marine Fishing Tourism in Norway: Structure and Economic Effects. *Økonomisk fiskeriforskning*, 21(1). Hentet fra <https://okonomiskfiskeriforskning.no/wp-content/uploads/sites/2/2023/03/Borch-Moilanen-og-Olsen.pdf>

¹³ Direkte økonomiske effekter kommer fra leie av overnatting, båt, transport, og lignende. Indirekte effekter er eksempelvis økt etterspørsel av varer og tjenester fra lokale bedrifter. Induserte effekter er økt kjøpekraft hos ansatte som igjen vil føre til lokalt økt forbruk.

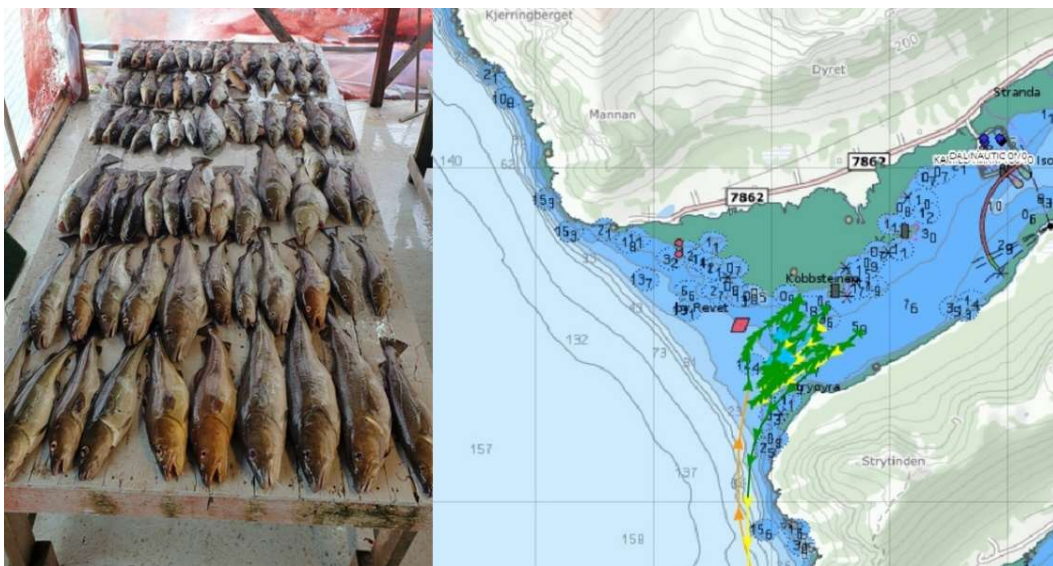
¹⁴ Fiskeri- og kystdepartementet. (2011). *Turistfiske i sjø – vurderinger av mulige forvaltningstiltak overfor næringsvirksomhet basert på turistfiske i sjø. Rapport fra partssammensatt arbeidsgruppe*.

¹⁵ Fiskeridirektoratet. (2024). *Pilot regional ressursforvaltning – 'dreiebok' Hvordan styrke forvaltningen av kystnære fiskebestander?*.

Datagrunnlaget fra fangstrapporteringen ble også funnet å være av varierende kvalitet og ufullstendig. Det ble eksempelvis erfart at det er mangelfulle rutiner for rapportering av fangst ved enkelte anlegg, og det var eksempler på rapportering av svært lave fangsttall ved anlegg hvor aktiviteten er høy. Datamaterialet fra dagens turistfiskeregister og fangstrapporteringen gir derfor bare grunnlag for grove estimat med svært mange usikkerhetsmomenter. I pilotprosjektet ble det derfor gjennomført et samarbeid med en av de største turistfiskevirksomhetene på Senja, med innsamling av data gjennom utvidet rapportering av fangstdata (arter, antall og målart) og bruk av sporing på båtene.¹⁶

I prosjektet ble det gjennomført beregninger av hvor mye uer turister fisker i området Andfjorden og Vågsfjorden. Etter kvalitetssikring av hvilke virksomheter og hvilken aktivitet som soknet til området, ble det basert på innrapporterte tall og data fra prosjektsamarbeidet med Senja Havfiskesenter beregnet at det fra nærmere 200 turistfiskebåter blant annet ble fisket 39,3 tonn uer i dette området i 2022. Til sammenligning ble det i det kommersielle fisket landet 37,9 tonn uer i dette området samme år. Selv om det er knyttet en viss usikkerhet til slike beregninger, understøtter dette lokale påstander om at ueren blir relativt hardt beskattet i turistfisket, og at denne beskatningen må tas i betraktning ved vurdering av reguleringstiltak som har til formål å regulere fiskepresset etter uer.

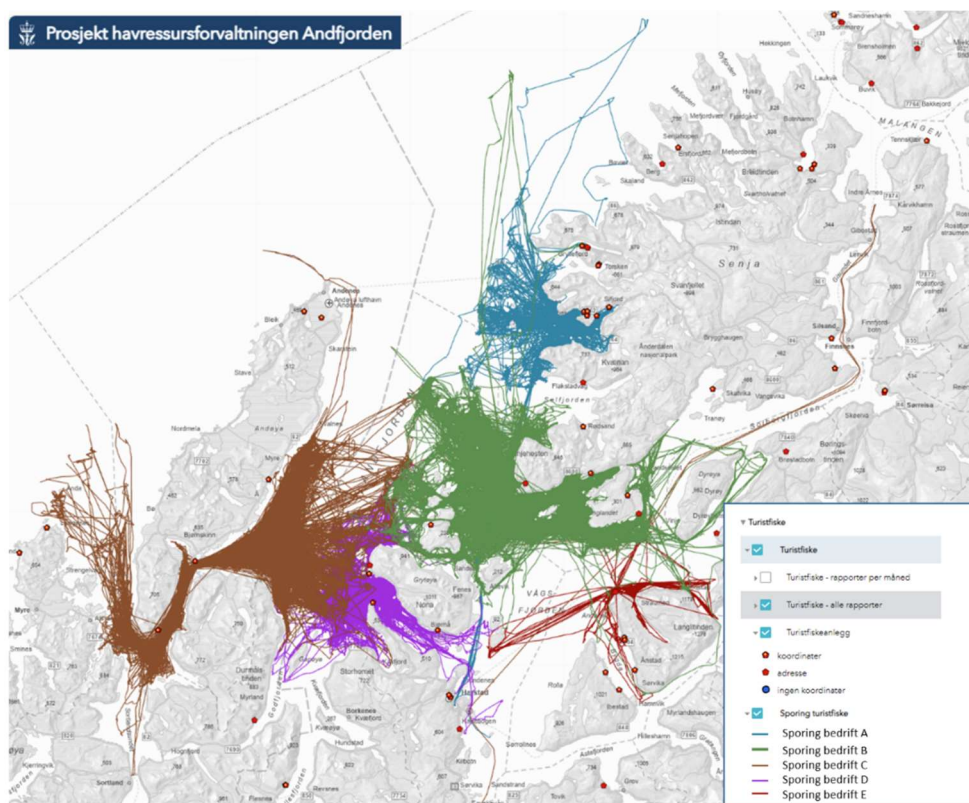
For kysttorsk ble det gjennom prosjektets samarbeid med Senja Havfiskesenter funnet eksempler på at turistfiskere fisket målbevisst og effektivt på oppvekstområder for kysttorsk i relativt grunne områder langs land. Eksempelvis ble det i juni 2023 i løpet av en ukes fiske med to båter tatt anslagsvis 700 umodne «taretorsk» med fiskelengde på cirka 50 cm i et lite område ved fjordmunningen til Grunnfarnes (Figur 3). På dette tidspunktet var minstemålet for torsk kun 44 cm, men ble fra 1. januar 2024 økt til 55 cm innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene. Kysttorsk oppnår kjønnsmoden størrelse ved en lengde på cirka 60 cm.

Figur 3: Umoden torsk med cirka 50 cm fiskelengde fisket av fisketurister i tareskogen ved Grunnfarnes (sporingdata til høyre) i juni 2023. Foto til venstre: Bengt Andreassen, Senja Havfiskesenter AS.

¹⁶ Det ble benyttet sporing ved bruk av AIS, som er et automatisk identifikasjonssystem som er påbudt i enkelte fiskerier og for fartøy over en viss størrelse. Systemet er i utgangspunktet utviklet for å unngå kollisjoner ved at fartøyets posisjon er synlig for andre fartøy (samt også via ulike nettstedet). For noen av virksomhetene ble det benyttet en sporingløsning fra GoFish, med signaler via mobilnettet.

I pilotprosjektet ble det for området Andfjorden og Vågsfjorden benyttet sporingsdata for å illustrere aktivitet og fiskeområder for båter fra de enkelte turistfiskevirksomhetene. Kartet under (Figur 4) viser sporing fra båter tilhørende 5 turistfiskevirksomheter i området, som er nærmere 5 000 km² stort. Vi ser at båtene har stor aksjonsradius, og at båter fra bare 5 virksomheter dekker størstedelen av dette området, hvor altså totalt 35 registrerte turistfiskevirksomheter var i drift. Totalt sett bruker fisketuristene hele området, med stor overlapp for båter fra ulike virksomheter.

Figur 4: Lokalisering av turistfiskevirksomheter (røde punkter) og sporingsdata fra båter ved 5 (av 35) virksomheter i Andfjorden og Vågsfjorden, i prosjektperioden. (Kilde: Rapporten «Pilot regional ressursforvaltning – «dreiebok» Hvordan styrke forvaltningen av kystnære fiskebestander?», Fiskeridirektoratet, januar 2024, side 19)

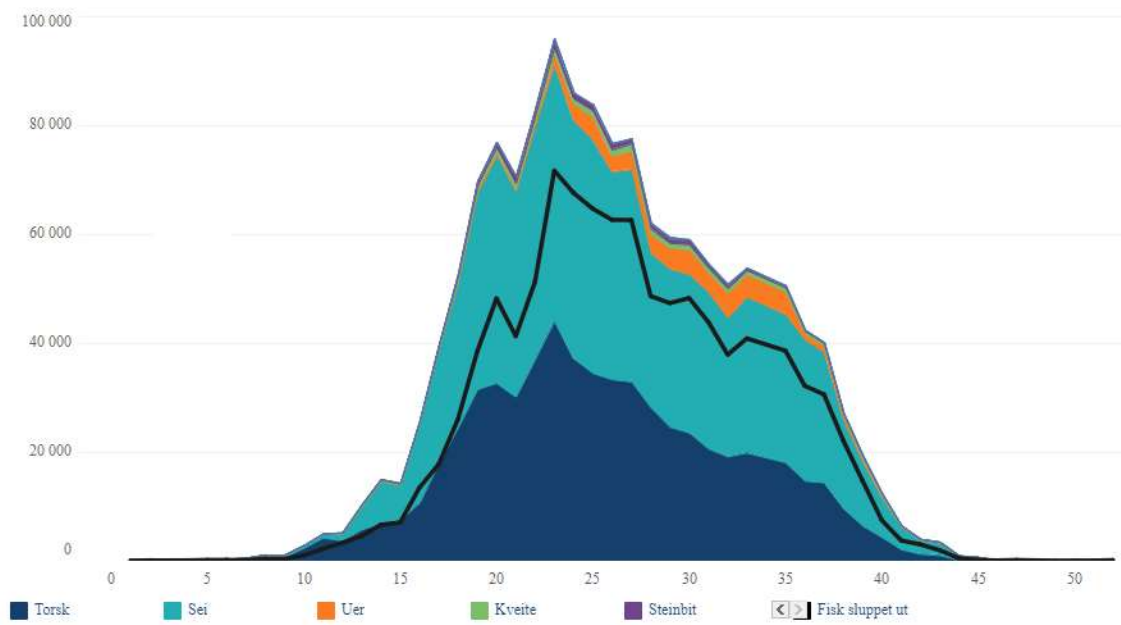
Ved å filtrere sporingsdata på fartøyets hastighet, altså ved å legge til grunn at turistfisket utøves når båten ligger stille eller hastigheten er lav (for eksempel over 0,5 knop), og knytte dette opp mot rapportert fangst og målart, kan det fremstilles tetthetsplot som illustrerer godt hvor fangsten av ulike arter har blitt fisket. Dette er et godt eksempel på hvordan sporing og supplerende rapportering kan bidra til en vesentlig styrking av kunnskapsgrunnlaget. Det fremkom for øvrig i pilotprosjektet at turistene var svært kunnskapsrike om de beste fiskeklassene i området.

3. Dagens turistfiske i Norge

Utgangspunktet for dagens turistfiske i Norge er et tilnærmet fritt fiske med stang i sjøen. Dette fisket er i liten grad regulert sammenliknet med yrkesfiske. At turister kommer til Norge for å høste tilsynelatende ubegrenset av fiskebestander som er under stort press, mens yrkesfiskernes kvoter blir redusert, oppleves for mange som helt urimelig. Mangelen på forvaltningstiltak kan føre til svekket tillit til forvaltningen, redusert legitimitet og etterlevelse av gjeldende fiskerireguleringer.

3.1. Beskatning

Hovedsesong for turistfisket er sommerhalvåret (Figur 5). Det kan bety at turistfiske utgjør en vesentlig del av beskatningstrykket på enkelte kystnære bestander. For eksempel vil torsk som tas kystnært i nord om sommeren i hovedsak være kysttorsk. Forskning og forvaltning har ofte et dårligere kunnskapsgrunnlag om tilstand og beskatningsnivå for de lokale fiskebestandene, og disse bestandene blir ofte omtalt som datafattige. Dette er i tillegg fiskebestander som kan være svært sårbare for lokal utfisking i motsetning til våre store og datarike fiskebestander.

Figur 5: Fangst i turistfiske per uke i 2023. Fargene viser antall fisk beholdt per uke for de fem artene med rapporteringsplikt. Den sorte linjen viser totalt antall fisk sluppet ut, uavhengig av art.

Fiskeridirektoratets statistikk viser en betydelig økning i antall turistfiskevirksomheter som rapporterer fangst fra registrerings- og rapporteringskravet ble innført til i dag (Tabell 1). Mange turistfiskevirksomheter er også registrert hos Fiskeridirektoratet uten å ha rapportert fangst. I tillegg fisker en ukjent andel av turistfiskerne utenom turistfiskevirksomheter.

Tabell 1: Fangststatistikk for turistfiskevirksomheter fra fangstrapporteringen startet i 2018 til 2024 (per 24. august 2024). Oversikten viser antall virksomheter som har rapportert fangst årlig. I tillegg vises fangst i turistfiske i form av antall fisk beholdt og antall fisk sluppet ut for de fem rapporteringspliktige fiskeslagene torsk, sei, steinbit, kveite og uer.

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Antall virksomheter som har rapportert fangst								
Virksomheter	699	754	569	824	1060	1129	1116	
Antall fisk beholdt								
Torsk	667113	659853	155494	278092	715198	630825	595476	3702051
Sei	669325	765051	194539	336152	886631	776013	716042	4343753
Steinbit	16206	15211	2751	3445	18498	15906	19109	91126
Kveite	13240	17252	5500	9251	20729	20209	14831	101012
Uer	37956	40821	16482	27590	55136	55839	50772	284596
Totalt	1406542	1501543	375866	656141	1698779	1501034	1398480	
Antall fisk sluppet ut								
Torsk	449175	428064	114378	220371	465216	425340	441610	2544154
Sei	503922	548934	165454	280246	633812	596576	553754	3282698
Steinbit	3862	4441	1010	1027	6780	5891	6767	29778
Kveite	10646	13504	4566	6956	15586	14657	9402	75317
Uer	9216	9659	3634	5051	12721	10847	9846	60974
Totalt	979211	1006880	289932	514698	1136443	1055024	1002523	

Fangststatistikken viser at det fanges mest sei og torsk hos turistfiskevirksomhetene, mens antall steinbit, kveite og uer er lavere. Selv om antall turistfiskevirksomheter har gått opp, ser totalfangstene i hele landet ut til å være stabile over år (sett bort ifra pandemiårene 2020 og 2021). Fangst per tur har ikke blitt beregnet fordi turistfiskevirksomhetene ikke alltid rapporterer dette korrekt. Arbeidsgruppen konstaterer at det er store variasjoner på lokalt nivå.

3.2. Regelverk og utfordringer

All regulering av fiske, fangst og høsting av villlevende marine ressurser springer ut av havressurslova.¹⁷ Havressurslova § 22 omtaler høstingsaktivitet som ikke er ervervsmessig, som «sports- og rekreasjonsfiske». Bestemmelsen skiller mellom de som er bosatt i Norge og de som ikke er det. Den som ikke er bosatt i Norge kan bare fiske med håndholdte redskaper, og vedkommende kan ikke omsette fangsten.¹⁸ Videre reguleres fisket etter enkelte fiskeslag gjennom høstingsforskriften og forskrifter for ulike fiskerier, herunder regler for minstemål og fredningsperioder.

Gjeldende regelverk for turistfiske har til en viss grad vært basert på en tanke om at fiske med håndholdte redskaper neppe kan utgjøre noen trussel for bestandene, sammenlignet med beskatningstrykket fra kommersielt fiske. Slikt fiske har imidlertid økt betydelig i omfang langs størstedelen av kysten – med stor grad av spesialisering (se eksempelvis

¹⁷ Lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova); med unntak av fiske etter laks og annen anadrom laksefisk, som blir forvaltet i lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk mv. <https://lovdata.no/pro/lov/1992-05-15-47>

¹⁸ Havressurslova §§ 22 (redskapsbegrensning) og 23 (omsetningsforbud).

velutstyrt turistfiskebåt i Figur 6), med den følge at dagens turistfiske mest sannsynlig utgjør et vesentlig beskatningstrykk, særlig på kystnære lokale bestander.

Figur 6: Velutstyrt turistfiskebåt. Foto: Fiskeridirektoratet, 2024.

Det er et generelt forbud mot å føre fisk og fiskevarer fra sports- og rekreasjonsfisket ut av Norge.¹⁹ For at slik utførsel fra rekreasjonsfiske skal være lovlig, må fisken være fisket i regi av en registrert turistfiskevirksomhet. Dette gjelder også de som er bosatt i Norge. Når man kan dokumentere at fisken er fisket i regi av en registrert turistfiskevirksomhet, kan man utføre 18 kg fisk eller fiskevarer inntil to ganger per kalenderår. Brudd på utførselsregelverket er straffbart med bøter eller fengsel inntil 6 måneder. Bøtesatsen er slik at boten øker med mengden fisk: 8 000 kr, pluss 200 kr for hvert kilogram fisk. Det er Tolletaten som er ansvarlig for oppfølging av utførselsreguleringen. Grensepassering er dermed i realiteten første og eneste kontrollpunkt som kan føre til sanksjoner for turistfiskeren.

Fiskeridirektoratet mottar jevnlig tips om fisketurister som fisker mye og lenge, med aktivitet kontinuerlig gjennom døgnet i relativt lange perioder. Det er påvist fangstmengder av omfang som langt på vei overstiger utførselskvote og eget bruk. Slike tilfeller og enkelte beslag gjort av Tolletaten indikerer ulovlig ervervsmessig fiske.

Havressurslova § 22 gir hjemmel til å regulere virksomheter som legger til rette for sports- og rekreasjonsfiske. Reguleringen fastsetter krav til registrering for slik virksomhet, kreve opplysninger om høstingen fra slik virksomhet, og at retten til å være registrert kan tilbakekalles ved grove eller gjentatte brudd på vilkårene.

Fiskeridirektoratet har et register over turistfiskevirksomheter, og kravene for å være registrert fremgår i egen forskrift.²⁰ Det er registreringsplikt for virksomheter som har inntekt

¹⁹ Forskrift 1. juni 2006 nr. 570 om utførselsregulering av fisk og fiskevarer fra sportsfiske, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-01-570>.

²⁰ Forskrift 5. juli 2017 nr. 1141 om turistfiskevirksomheter, <https://lovdata.no/forskrift/2017-07-05-1141>.

fra næring basert på turistfiske i sjø på minst 50 000 kr per kalenderår. Virksomheter som har inntekt fra turistfiske på under 50 000 kr kan frivillig registrere seg. Det er et krav at virksomheten disponerer ett eller flere fartøy til bruk i turistfiske.

Forskriften gir videre vilkår med krav til registrering. Virksomheten skal gi opplysninger om organisasjonsnummer, navn, adresse, telefonnummer, e-postadresse og navn og adresse for styreformann og daglig leder. Dersom utøvelsen av turistfiske foregår et annet sted enn adressen til virksomheten, må også disse adressene oppgis. I tillegg skal virksomheten registrere informasjon om utleiefartøy, antall sengeplasser, anlegg, fiskeutstyr- og fasiliteter og liknende som turistfiskevirksomheten disponerer. Hvis de registrerte opplysningene endres, er virksomheten pliktig å oppdatere opplysningene i registeret.

Det er et gjentakende problem at registrerte opplysninger om virksomheten ikke stemmer. Fiskeridirektoratet er også kjent med at virksomheter som er pålagt registreringsplikt likevel ikke er registrert. Eksempel er privatpersoner som leier ut egne hytter med båt, med fasiliteter som fileteringsrom og fryser, samt uregistrerte virksomheter som legger til rette for fiske i sjø fra land eller med egne båter. Et register med feil opplysninger betyr sammen med den uregistrerte aktiviteten at Fiskeridirektoratet har et ufullstendig bilde over aktiviteten i turistfisket. Det fører igjen til at kontrollarbeidet til Fiskeridirektoratet er mer krevende å forberede og gjennomføre.

Turistfiskevirksomhetene plikter å overholde øvrige regler i forskriften. Dette inkluderer rapportering av fangst til Fiskeridirektoratet, og å informere sine gjester om regelverket for sports- og rekreasjonsfiske. Kravene til fangstrapportering fremkommer i egen forskrift.²¹ Virksomheten skal rapportere hver enkelt fisketur, og oppgi fangst av artene torsk, kveite, sei, uer og steinbit. Det tekniske systemet for fangstrapportering er beskrevet i kapittel 6.

Fangstrapporteringen skal gi statistikk for fangst av de fem rapporteringspliktige artene. Den omfatter ikke andre arter enn disse, og aktivitet utenom registrerte virksomheter. Fiskeridirektoratet har erfart at tallene som blir rapportert ikke alltid er nøyaktige, og både over- og underrapportering forekommer. Hyppigheten på fangstrapporteringen varierer, noen steder sender rapporter en gang i uken, mens andre rapporterer fangst etter hver tur.

Fiskeridirektoratet observerer ofte store mengder fryst fisk (Figur 7). Mange virksomheter har felles fryserom for alle gjester, eller en fryser per boenhet. Fisken er ofte umerket eller bare merket med art, som gjør det vanskelig å vite hvem som eier den enkelte innpakningen. Det er vanlig at et reisefølge deler fisken mellom seg.

²¹ Forskrift 20. desember 2017 nr. 2445 om rapportering av fangster fra turistfiskevirksomheter, <https://lovdata.no/forskrift/2017-12-20-2445>.

Figur 7: Del av fryserom hos turistfiskevirksomhet. Foto: Fiskeridirektoratet, 2024.

Fiskeridirektoratet erfarer at virksomhetene i svært varierende grad følger med på hva fisketuristen pakker ned for utførsel ved avreise. Noen virksomheter sier de kontrollerer kvantum nøye, og at de selv varsler Tolletaten dersom de mistenker at noen reiser med for mye fisk i bagasjen. Andre virksomheter mener at de ikke kan kontrollere gjesters bagasje, og at fisketuristen selv er ansvarlig for å følge regelverket.

Videre er det avdekket svært ulik kvalitet på den dokumentasjonen som fisketuristen har med seg ved grensekontroll. Det er alt fra en håndskrevet lapp til godt utfylte dokument med referansenummer. Det er opp til hver turistfiskevirksomhet å utforme dokumentasjonen. Det gjør det enkelt å kopiere opp eller lage falske dokumenter. Derfor er det vanskelig for Tolletaten å verifisere dokumentasjon på grensa. Dette gjelder også i tilfeller der turisten fremviser sluttsedler eller faktura fra fisker for utførsel av fisk. Sluttsedler og kvitteringer brukes som bevis på kjøpt fisk via kaisalg eller turistfiske på fiskers kvoter. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 4.1. Slike særordninger er regulert gjennom lovgivningen for ervervsmessig fiske og fangst, men Fiskeridirektoratet er kjent med tilfeller av samarbeid mellom merkeregistret fartøy og turistfiskevirksomheter der ordningene misbrukes.

Fiskeridirektoratet kontrollerer for eksempel frysere og foredlingsfasiliteter, opplysninger i registeret og rutiner for fangstrapportering. Ved avvik veiledes virksomhet og turistene på anlegget i gjeldene regelverk for utstyr, minstemål, rapportering, utførsel av fisk med mer. Fiskeridirektoratets kontroll og -tilsynssystem er ikke tilrettelagt for kontroll av turistfiskevirksomheter. Kontrollene framkommer ikke i kontrollstatistikk.

Det har vært få sanksjoner ovenfor turistfiskere og turistfiskevirksomheter som følge av brudd på regelverket som Fiskeridirektoratet kontrollerer. De aller fleste virksomhetene

Fiskeridirektoratet har besøkt, gir uttrykk for at de ønsker mer offentlig kontroll av næringen og at det er nødvendig med strengere reguleringer enn det er i dag.

Fiskeridirektoratets kontroll av turistfiskevirksomheter har i stor grad vært utført basert på tips eller ved aksjoner sammen med andre etater. Det er etablert samarbeid mellom Fiskeridirektoratet, Skatteetaten og Tolletaten, i tillegg til at Fiskeridirektoratet har deltatt på flere fellesaksjoner i regi av A-krimssenter både i Nordland, Troms og Finnmark. Næringen er et fokusområde for flere etater når det kommer til arbeidslivskriminalitet, skatteunndragelser, miljøkriminalitet og organisert kriminalitet og hvitvasking av penger. I tillegg til øvrig samarbeid har Fiskeridirektoratet og Tolletaten årlige felles kontrollaksjoner på og ved grenseoverganger (Figur 8). Andre etater som Fiskeridirektoratet samarbeider med i kontroll og tilsyn av turistfisket er Politiet, Økokrim, Kystvakten, Sjøfartsdirektoratet og Statens Naturoppsyn.

Figur 8: Fiskeridirektoratet og Tolletaten gjennomfører samarbeidskontroll av turister som har til hensikt å føre ut fisk av landet ved en av mange grenseoverganger. Foto: Fiskeridirektoratet.

3.3. Fang og slipp

Store norske leksikon definerer «fang og slipp» («catch and release») slik:

«Fang og slipp er å fange fisk som deretter settes ut igjen på samme sted i forventning om at den overlever. Dette skjer hovedsakelig i forbindelse med sportsfiske.»²²

²² Kleiven, A. R. (2021, 30. september). *Fang og slipp*. Store norske leksikon. Hentet 29. august 2024 fra https://snl.no/fang_og_slipp

Mattilsynet har vurdert at rendyrket fang og slipp er i strid med dyrevelferdsloven § 3, og at målet for fritidsfiske skal være å skaffe mat. Det har imidlertid vært aksept for at fisk som ikke er ønsket eller egnet som mat kan slippes ut igjen dersom den er levedyktig og blir skånsomt behandlet. Mattilsynet har nå følgende informasjon på sine nettsider:²³

«'Fang og slepp' av fisk er etisk betenkeleg fordi fiskaren påfører fisken smerte og stress utelukkande for opplevinga si skuld. Dette betyr ikkje at all 'fang og slepp' er i strid med dyrevelferdslova. Men når formålet med fisket ikkje er å skaffe mat, skal det mindre til for at belastninga må reknast som 'unødig' enn ved ordinært fiske. Også kravet om god og skånsam behandling er strengare når det ikkje er meininga å avlive fisken for å lage mat av han.»

Fiskeriforvaltningen har forskrifter med bestemmelser om blant annet minstemål og fredningsperioder. I praktisk fiske er det imidlertid ikke til å unngå at man i noen tilfeller får utilsiktet fangst av fisk som er fredet eller uønsket. Enkelte arter som tas på større dyp – eksempelvis uer og brosme – vil ikke være levedyktig om den slippes på sjøen igjen, mens andre arter som kveite, rødspette og torsk som fiskes på relativt grunt vann ofte kan være levedyktig når fisken kommer til overflaten. Det er derfor bestemmelser i høstingsforskriften som omhandler gjenutsetting av fisk.²⁴ I høstingsforskriften § 51 første ledd bokstav a står det, «Levedyktig fisk fanget i strid med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i havressursloven skal straks slippes på sjøen», og i bestemmelsens bokstav b fremkommer at den generelle ilandføringsplikten ikke gjelder «Lovlig fanget fisk som er levedyktig når den slippes på sjøen».

Bestemmelsene nevnt ovenfor er ment for utilsiktet fangst. Dersom man fisker i et område hvor det erfarer høy innblanding av fredet fisk, forventes det at fisket forflyttes til et annet område eller avsluttes. Ved utformingen av regelverket for fiske i sjøen har det ikke vært ment å tilrettelegge for et bevisst fiske med formål om gjenutsetting, annet enn i forskningsøyemed.

4. Særordninger som berører turistfiske

I tillegg til det ordinære turistfiske og reguleringen av denne aktiviteten beskrevet ovenfor, er det etablert enkelte særordninger som helt eller delvis omhandler turistfiskeaktivitet. Dette er ordninger for turistfiske på fiskers kvote, fangst fra havfiskefestivaler og turistfiske etter kongekrabbe.

4.1. Turistfiske på fiskers kvote

Turistfiske på fiskers kvote er en ordning opprettet for å gi fiskere mulighet til å få inntekt fra turistfiske. Denne åpner for at fiskere med kvote kan ta med seg turister om bord i sitt merkeregistrerte fartøy, og la de fiske på fartøyets kvote.²⁵ Intensjonen er at fiskere kan drive sin vanlige sesongbaserte næringsvirksomhet, og samtidig utnytte aktiviteten i turistsesongen. Turistfiske på fiskers kvote er en tidsavgrenset ordning gitt i medhold av

²³ Mattilsynet (2024), *Fritidsfiske og dyrevelferd*. Hentet 29. august 2024 fra <https://www.mattilsynet.no/fisk-og-akvakultur/fiskevelferd/fritidsfiske-og-dyrevelferd>

²⁴ Forskrift 23.12.2021 nr. 3910 om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av villlevende marine ressurser (høstingsforskriften), <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-12-23-3910>

²⁵ Fiskehav. *Bestemmelser for turistfiske på fiskers kvote*. Hentet 18. juni 2024 fra <https://fiskehav.no/regelverk/bestemmelser-for-turistfiske-pa-fiskers-kvote>; Norges Råfisklag. (2022). *Turistfiske på fiskers kvote*. Hentet 18. juni 2024 fra <https://www.rafisklaget.no/fiskipedia/turistfiske>

fiskesalgslagslova § 10 samt salgslagenes forretningsregler.²⁶ Ordningen gjelder for hele landet, men bare Norges Råfisklag har hatt fiskere som har benyttet seg av dispensasjonen de siste årene.²⁷

Sluttseddelen opprettes av fiskeren og føres med mottaker som TURIST (turistfiske på fiskers kvote). Omsetningsformen er kaisalg. Det betyr at fisken er levert direkte til mottaker, som er turisten, og omsetning skjer med salg fra kai direkte til forbruker. Turisten kjøper fisk fra fiskeren som de har vært med å fiske og sluttseddel utstedes basert på kvantum per art, og pris betalt til fisker. Prisen turisten betaler kan ikke være lavere enn gjeldende minstepris per art, og kvantumet belastes fartøyets kvote. Sluttseddelen vil da kunne fremvises ved grensepassering hos toll. Dermed kan turisten utføre fisk, i tillegg til de tillate 18 kg de kan ha fisket hos turistfiskevirksomhet.

I omsettingsdistriktet til Norges Råfisklag ble det i 2023 omsatt 23 209 kg rund vekt fisk og fiskevarer gjennom dispensasjonsordningen turistfiske på fiskers kvote, til en verdi av 397 981 kr til fisker, dette fordelt på 5 fartøy. For bare torsk var det omsatt 8 562 kg rund vekt til en verdi av 222 396 kr.

4.2. Havfiskefestivaler

Havfiskefestivaler av ulike størrelser arrangeres årlig flere steder i landet. Havfiskefestivaler arrangeres også på ulikt vis, noen tilrettelegger for fiske med stang fra land mens andre stiller med fiskefartøy som tar deltakere med ut på fiske, og det finnes ulike varianter mellom dette. Salg av fisk fra havfiskefestivaler har på visse vilkår blitt akseptert for at arrangører av slike arrangement heller skal kunne omsette fangsten til registrerte fiskemottak, enn å risikere at slikt råstoff går til spille, jamfør vilkår i rundskriv fra Norges Råfisklag.²⁸ Enkelte arrangører av fiskefestivaler har benyttet seg av dette årlig. Det er en egen fartøykode på sluttseddel for registrering av fangsten («fiskefestivaler») og sluttseddel signeres av ansvarlig for arrangementet og mottakets representant. Meningen har vært at det skal kunne beregnes en gjennomsnittlig fangst per fisker, og at fritidsfiskere som deltar «donerer» deler av sin fritidsfiskefangst til arrangementet. Arrangøren skal sende deltakerlister til salgslaget før det utbetales oppgjør for fangsten til denne. Ved enkelte arrangementer er det også gitt tillatelse til kaisalg direkte til forbruker, før ev. resterende leveres til fiskemottak.

Det har etter hvert blitt mer vanlig at også personer som ikke er bosatt i Norge deltar i slike havfiskekonkurranser. Disse vil imidlertid ikke ha lov til å ta slik fangst ut av landet, siden fangsten ikke er fisket i regi av en registrert turistfiskevirksomhet eller er innkjøpt lovlig.

4.3. Turistfiske etter kongekrabbe

Fiske etter kongekrabbe er regulert i to ulike områder i Norge: et område som er kvoteregulert med adgangsbegrensning i fisket, og et som ikke er det. Grensen går ved 26° Ø, omtrent ved Nordkapp. Innenfor det kvoteregulerte området (øst for 26° Ø, til grensen til Russland) er det forbudt å fange, oppbevare om bord, og lande kongekrabbe, uten

²⁶ Lov 21. juni 2013 nr. 75 om førstehandsomsetning av viltlevande marine ressurser (fiskesalgslagslova), <https://lovdata.no/lov/2013-06-21-75>

²⁷ Basert på dispensasjoner gitt turistfiske på fiskers kvote

²⁸ Norges Råfisklag. (2013, 6. februar). *Omsetning av fisk fra fiskefestivaler* (Referanse: 13/269 -1/EM).

deltakeradgang i fisket.²⁹ Hvert år avsettes det et kvantum til turistfisket fra den norske totalkvoten av kongekrabbe. I fisket etter kongekrabbe innenfor det kvoteregulerte området kan reiselivsvirksomheter få tillatelse til fangst av kongekrabbe, etter søknad til Fiskeridirektoratet. Det er bare tillatt for turistfiskevirksomheter å lande kongekrabbe for at kongekrabben skal serveres til turistene som deltar på turen, eller for mellomlagring med formål å servere kongekrabbe til turistene ved turistfiskevirksomheten. Utøvelsesreguleringer for turistfiske etter kongekrabbe innebærer blant annet restriksjoner for fangst, fartøytype og utstyr, redskaper og merking av disse, samt rapporteringsplikt for planlagt aktivitet og landet fangst.

5. Turistfiske i andre land

Som et ledd i prosjektet har arbeidsgruppen undersøkt hvordan turistfiske er regulert og praktisert i andre land. Felles for alle de undersøkte landene i både denne rapporten og tidligere rapport³⁰ er at turistfiske er strengere regulert enn i Norge. I de fleste landene må turistene eller turistfiskevirksomheten som tilbyr aktiviteten dessuten betale en avgift for turistfiskeaktiviteten. En beskrivelse av turistfiske i de ulike landene som arbeidsgruppen har undersøkt er nærmere beskrevet nedenfor.

Danmark

I Danmark må alle mellom 18 og 65 år ha fiskekort, som varierer i pris avhengig av varighet og aktivitet.³¹ Danske statsborgere og likestilte fra EU/EØS-land kan velge mellom sportsfiske, som gir rett til å fiske med stang og snøre (46 danske kroner per dag, 150 danske kroner per uke, 214 danske kroner per år), eller fritidsfiske, som gir rett til å fiske med faststående redskaper (347 danske kroner per år). Utlendinger kan kun delta i sportsfiske. Det er forbudt å omsette fangst fra både sports- og fritidsfiske, og det finnes ingen egne kvoter for turistfiske.

Spania

I Spania må alle over 16 år ha en generell tillatelse og et lokalt fiskekort for å fiske i sjøen.³² Den generelle lisensen koster mellom 40 og 50 euro og kan vare fra ett til fem år, med separate lisenser for utlendinger og fastboende. Lisensen er personlig, gir rett til å bruke inntil to fiskestenger, og det er ingen kvoter for fritidsfiske.

Færøyene

På Færøyene er turistfisket regulert i egen forskrift.³³ Utlendinger kan fritt fiske fra land med stang eller snøre, hovedsakelig etter sjørørret og flatfisk. Organisert turistfiske skjer gjennom guidede turer, og i 2023 ble det arrangert 143 slike turer. Turister må ha fiskekort, og fartøy

²⁹ Forskrift 20. desember 2023 nr. 2240 om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26 grader øst mv. i 2024, <https://lovdata.no/forskrift/2023-12-20-2240>; Fiskeridirektoratet. *Fangst av kongekrabbe for turistfiskebedrifter*. Hentet 18. juni 2024 fra <https://www.fiskeridir.no/Turistfiske/Turistfiske-etter-kongekrabbe>

³⁰ Fiskeri- og kystdepartementet. (2011, 27. juni). *Turistfiske i sjø – vurderinger av mulige forvaltningstiltak overfor næringsvirksomhet basert på turistfiske i sjø. Rapport fra partssammensatt arbeidsgruppe*.

³¹ Fiskeristyrelsen. *Lyst- og fritidsfiskeri*. Hentet fra <https://fiskeristyrelsen.dk/lyst-og-fritidsfiskeri> og appen «Fishing in Denmark».

³² <https://spanishfishinglicence.com/>

³³ Beskrivelse basert på kommunikasjon med færøyske myndigheter og <https://visitfaroeislands.com/dk/see-do1/aktiviteter/fiskeri-og-lystfiskeri>.

må være registrert og ha et sertifikat. Tillatte redskaper er stang, snøre, eller juksa. Hver turist kan fange opptil 60 kg rund fisk per år, som også er maksgrensen for utførsel. Det er forbudt mot å selge eller gi bort fisk for videresalg. Etter hver tur må det leveres fangstrapport med kvantum, art, og informasjon om turistene.

Island

På Island reguleres turistfiske gjennom to ordninger: én med og én uten høstingstillatelse, begge krever lisens for turistvirksomheter.³⁴ I tillegg er det mulig å fiske til eget forbruk på Island. Dette betinger ingen øvrig tillatelse. Fiske til eget bruk kan skje ved bruk av håndholdt stang eller juksa og fangsten er ulovlig å omsette.

Ordningen med høstingstillatelse gir godkjente turistfiskevirksomheter mulighet til å leie kvoter på opptil 10 tonn, med en årlig lisenskostnad på cirka 1 500 norske kroner. Dette åpner for at utlendinger kan leie båt og hus på Island, drive fiske på disse kvotene med stang eller juksa og fisken må omsettes gjennom godkjente kanaler. Utførsel av fisk er mulig ved kjøp av fiskeprodukter.

Ordningen uten høstingstillatelse tillater godkjente fartøyeiere å frakte turister for hvalsafari og fiske til eget konsum. Lisensen koster også ca. 1 500 norske kroner årlig. Fangsten skal konsumeres under oppholdet, og kan ikke omsettes. Det er retningslinjer for hvor mye fiskeutstyr som kan brukes sammen med denne tillatelsen, se Tabell 2. Fangst fra slik aktivitet kan ikke omsettes. Eier av fartøy må rapportere fangst til Fiskistofa.³⁵ Det er utviklet en egen fangstrapport til dette. Utenlandske interesser kan ikke være majoritetseier av turistfiskevirksomheter på Island.

Tabell 2: Antall fiskestenger og fisk et passasjerfartøy kan ha om bord på Island, avhenger av hvor mange passasjerer fartøyet er godkjent for. Dette gjelder rekreasjonsfiske uten høstingstillatelse.

Antall passasjerer	Antall fiskestenger/juksahjul	Antall fisk
20 eller mindre	7	49
20-49	15	60
50 eller mer	25	75

Tyskland

Arbeidsgruppen har ikke gjennomgått alle reguleringene av turistfiske i Tyskland, men ønsker å trekke fram krav om kurs og eksamen.³⁶ For å kunne drive med sportsfiske i Tyskland kreves det stort sett at man gjennomgår et omfattende sportsfiskekurs og består

³⁴ Fiskistofa. «Recreational fishing permit». <https://island.is/en/recreational-fishing-permit> (Hentet 02.05.2024)

³⁵ Fiskistofa. «Recreational catch report». Hentet 2. mai 2024 fra https://assets.cfassets.net/8k0h54kbe6bj/1NqyTFVs3CE2BjcsEVy59S/f6ddfe32836056dc3f4072e78e502d30/ebl_fristundaveidar_4_.pdf

³⁶ Landesfischereiverband Baden-Württemberg e.V. (u.å.). *Fishing in Baden-Württemberg*. Hentet 15. august 2024 fra <https://lfvbw.de/images/beitraege/Fischerei/Englisch.pdf>; Landeshauptstadt München. (u.å.). Apply for a fishing licence. Hentet 15. august 2024 fra <https://stadt.muenchen.de/service/en-GB/info/apply-for-a-fishing-licence/10423698/n0/>; Ministry of Economy, Tourism, Agriculture and Forestry of Saxony-Anhalt. (2023, 3. mars). *Apply for a fishing license*. Hentet 15. august 2024 fra <https://verwaltung.bund.de/leistungsverzeichnis/EN/leistung/99042001012000/herausgeber/ST-379658064/region/150000000000>

en tilhørende eksamen. En får da muligheten til å kjøpe en sportsfiskelisens, som igjen tillater kjøp av lokale fisketillatelser. Kurs, eksamen, lisens og tillatelser er forbundet med avgifter. I tillegg kan turister få en fiskelisens dersom det kan dokumenteres at de har en autorisasjon til å fiske i hjemlandet.

Australia

Arbeidsgruppen har ikke gjennomgått alle reguleringene av rekreasjonsfiske i Australia, men ønsker å trekke fram bruken av «bag limit», «possession limit» og «boat limit».³⁷ «Bag limit», eller dagsgrense, begrenser antall fisk en fisker kan fange i løpet av et døgn. Denne begrensningen kan enten gjelde totalt antall fisk uavhengig av art, eller spesifikt for enkeltarter eller grupper som bunnfisk og pelagisk fisk. «Possession limit», eller besittelsesgrense, setter en grense for hvor mange fisk en fisker kan ha i sin besittelse til enhver tid, enten fisken er i båten, på land, hel, bearbeidet eller fryst. Besittelsesgrense kan være generell for alle arter eller spesifikk for enkelte arter, hvor sistnevnte ofte er betydelig lavere. Noen områder i Australia opererer med antall fisk, andre benytter en kombinasjon av antall fisk og kvantum (vekt) bearbeidet fisk, slik som fileter. «Boat limit», eller båtgrense, begrenser antallet fisk av en bestemt art eller gruppe arter som kan fanges om bord på en båt i løpet av et døgn. Dette begrenser fisket når flere fiskere er om bord samtidig. Dagsgrense, besittelsesgrense og båtgrense blir brukt i kombinasjon for å begrense det totale uttaket i rekreasjonsfisket.

6. Tekniske systemer og utfordringer

Det tekniske systemet for turistfiske ble hovedsakelig utviklet av innleide konsulenter i perioden fra januar 2018 til november 2019. Systemet består av to hovedmoduler, én modul for registrering av turistfiskevirksomhetene, og én modul for fangstrapportering. I tillegg ble det gjennomført et arbeid i 2021 og 2022 hvor forbedringer og oppdateringer ble gjort for å sikre systemets funksjonalitet og brukervennlighet.

Registeret for turistvirksomheter er integrert i Fiskeridirektoratets Min side-løsning. På Min side kan turistfiskevirksomhetene registrere seg, endre og oppdatere informasjon om sine lokasjoner samt oppgi kontaktinformasjon og detaljer om fasiliteter, slik som antall båter, senger, sløyebenker og andre nødvendige opplysninger (Figur 9). Data om turistfiskevirksomhetene lagres i et register hos Fiskeridirektoratet.

³⁷ Queensland Government. (2024) *Size and possession limit in tidal waters*. Hentet 12. august 2024 fra <https://www.qld.gov.au/recreation/activities/boating-fishing/rec-fishing/rules/limits-tidal>; Government of Western Australia. (2023, 3. mars). *Bag, size and possession limits explained*. Hentet 12. august 2024 fra <https://www.fish.wa.gov.au/Fishing-and-Aquaculture/Recreational-Fishing/Recreational-Fishing-Rules/Pages/Bag-And-Size-Limits-Explained.aspx>; NSW Government. (u.å.). *Recreational fishing rule definitions*. Hentet 12. august 2024 fra <https://www.dpi.nsw.gov.au/fishing/recreational/fishing-rules-and-regs/rule-definitions>; Victorian Fisheries Authority. (2021, 1. juni). *Size and bag limits*. Hentet 12. august 2024 fra <https://vfa.vic.gov.au/recreational-fishing/recreational-fishing-guide/catch-limits-and-closed-seasons>

Registrering av turistfiskebedrift

BEDRIFTENS FASILITETER

3 AV 5

Bedriftens fasiliteter (totalt)

Antall utleiebåter

Du må oppgi et tall

Antall sengeplasser

Bedriften har

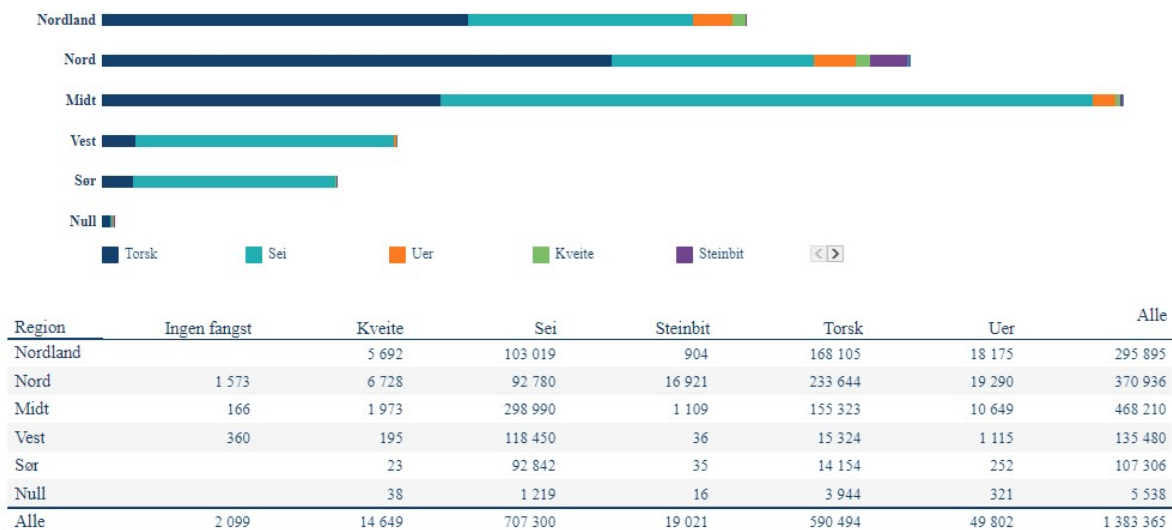
- Frysekapasitet
- Kai plass for gjestebåter
- Sløyebenk
- Vekt

Driver bedriften annen aktivitet enn turistfiske?

Figur 9: Skjermsklipp fra registreringsprosessen for turistfiskevirksomheter i Fiskeridirektoratets Min side-løsning.

Fangstrapportering skjer gjennom et API (programmeringsgrensesnitt) som muliggjør innsendelse av fangstdata til Fiskeridirektoratet. Det er fem leverandører som tilbyr fagsystemer integrert med dette API-et. I tillegg er det flere leverandører som er i utviklingsfasen for å tilby tilsvarende løsninger. Data fra fangstrapporteringen lagres i et register som administreres av Fiskeridirektoratet. Fangstdataene er i tillegg knyttet opp mot turistfiskevirksomhetsregisteret.

Utover de to hovedmodulene er det utviklet ulike løsninger for visning og publisering av dataene i registeret. Disse løsningene bidrar til å forbedre tilgjengelighet og bruk av data for relevante interessenter. Dette inkluderer en Tableau-visning på fiskeridir.no som viser fangst for hver enkelt virksomhet, virksomheter uten fangst, fangst fordelt på region og art, fangst beholdt og sluppet ut, samt fangst beholdt per uke (Figur 10).

Figur 10: Fangst i turistfiske; en visning på Fiskeridirektoratets hjemmeside fiskeridir.no som viser fangst for hver enkelt virksomhet, virksomheter uten fangst, fangst fordelt på region og art, fangst beholdt og sluppet ut, samt fangst beholdt per uke. (Hentet 21. august 2024).

Hovedutfordringer med dagens registre

Dagens tekniske løsninger og registre har en rekke utfordringer og svakheter. Dette skyldes blant annet utviklingshistorikken, valg av teknologi og datakvalitet. En overordnet beskrivelse av utfordringer og svakheter med dagens tekniske løsninger følger.

Systemet er utviklet av ulike konsulenter med forskjellige tilnærminger og verktøy og er ikke i samsvar med de interne standardene til Fiskeridirektoratet. Det har gjort at Fiskeridirektoratet er avhengig av eksterne ressurser for vedlikehold og videreutvikling.

Dataene i registrene har dårligere datakvalitet enn ønskelig. For turistfiskevirksomhetsregisteret skyldes dårlig datakvalitet i hovedsak at registeret ikke er oppdatert. Informasjon om aktive virksomheter kan være utdatert eller feil. Mange virksomheter er registrert selv om de ikke lenger driver med turistfiskevirksomhet, mens andre som legger til rette for turistfiske i sjø ikke er registrert. Data i turistfiskevirksomhetsregisteret har derfor begrenset nytteverdi og kan være misvisende.

For fangstrapporteringen er utilstrekkelig validering og kvalitetssikring av innsendte data fra turistfiskevirksomheter en utfordring. Det er eksempler på at virksomhetene ikke rapporterer inn fangsten løpende slik som forskriften krever, men samler dette opp og sender det inn samlet for lengre tidsperioder. Fiskeridirektoratet er også kjent med utfordringer knyttet til artsidentifisering, feilrapportering av turer uten fangst og manglende rapportering av gjenutsatt fisk. Dette resulterer i inkonsekvente og upålitelige fangstdata.

Det stilles også for få krav til nye leverandører av fagsystemer for fangstrapportering. Fiskeridirektoratet bruker mye ressurser på å følge opp nye aktører som ønsker å utvikle sitt eget fangstrapporteringssystem.

7. Forslag til tiltak

På bakgrunn av den beskrevne situasjonen med tilnærmet fritt fiske for turister, utfordringer med kontroll, samt en begrenset oversikt over tilstanden til mange av de lokale og regionale fiskebestandene langs norskekysten. Derfor er det arbeidsgruppen sin klare oppfatning at det kreves endringer i reguleringen av turistfiske for å sikre en oversiktlig og bærekraftig forvaltning av turistfiske og fiskeressursene som næringen beskatter.

7.1. Krav til turistfiskere

Arbeidsgruppen foreslår flere tiltak rettet mot turistfisket. Kapittel 7.1 handler om regelverk rettet direkte mot fisketuristen. Forslagene omhandler nye regler for fisketurister, og det legges opp til økt differensiering mellom turistfiske og øvrig fritidsfiske. Arbeidsgruppen mener det er knyttet særskilte utfordringer til et økende turistfiske, og at et slikt skille er nødvendig for å sikre en bærekraftig forvaltning av våre villlevende marine ressurser.

7.1.1. Registreringsplikt

For de kystnære bestandene er det store kunnskapshull vedrørende fangstmengde og beskatningstrykk fra turistfisket. Arbeidsgruppen foreslår å innføre registreringsplikt for alle fisketurister (fiskekort). Registreringsplikten bør gjelde alle som skal utøve rekreasjonsfiske i sjøen og som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger. Dette inkluderer høsting ved dykking. Arbeidsgruppen mener at registreringsplikt er en grunnleggende forutsetning for å sikre at turistfisket kan reguleres på en bærekraftig måte. I tillegg er registreringsplikten viktig for å gjennomføre forslag om standardisert, elektronisk utførelsesdokumentasjon, som beskrevet i kapittel 7.3.4. Arbeidsgruppen foreslår at registreringsplikten også knyttes sammen med fangstrapportering hos turistfiskevirksomheter, se kapittel 7.3.1 og 7.3.3. Registreringsplikten vil også bidra til en bedre kontrollsituasjon i turistfisket. Registreringsplikten krever at Fiskeridirektoratet oppretter et register for turister som skal fiske i Norge. Dette er beskrevet i kapittel 7.3.3.

Arbeidsgruppen har vurdert om registreringsplikten burde omfatte alt sports- og rekreasjonsfiske. En generell registreringsplikt vil unngå forskjellsbehandling mellom personer som er bosatte og personer som ikke er bosatte i Norge. Argumenter som taler for registreringsplikt av turistfiskere gjelder i stor grad også i fritidsfisket. Fritidsfisket er tradisjonsbasert og handler gjerne om matauk. Videre er fritidsfiske ofte sesongbetont i tilknytning til de store vandrende fiskebestandene, eksempelvis fiskes det torsk under skreiinnsiget om vinteren. Turister fisker når de er i landet, oftest med høysesong mellom mai og september, og beskatter trolig i større grad mindre, lokale bestander.

Det synes derfor, i hvert fall i første omgang, å være et større behov for å få bedre kontroll og oversikt over beskatningstrykket fra turistfisket enn fra fritidsfiskere. En slik registreringsplikt (fiskekort) for personer som ikke er bosatte i Norge kan være tilstrekkelig for å få etablert tiltak som bidrar til å unngå lokal utfisking av bestander. Fritidsfiskere bosatte i Norge er også regulert annerledes i regelverket for høsting og omsetning av fisk, med andre forutsetninger enn utlendingers fiske i Norge. Tilknytningen til landet utgjør også en forskjell, for muligheter til å kontrollere og forfølge eventuelle lovbrudd.

Norge er en populær turistfiskedestinasjon, men det foreligger liten kunnskap om hvem som kommer til Norge for å fiske. Vi har som nevnt også svært begrenset informasjon om hvordan beskatningstrykket fra turistfisket er på de ulike bestandene langs kysten. Registreringsplikten vil blant annet gi mer pålitelig informasjon om hvor mange som kommer til Norge for å fiske i sjøen, hvem de er og hvor aktiviteten foregår.

Ettersom vi vet lite om hvem som kommer til Norge for å fiske, er det heller ikke enkelt å gjennomføre målrettede kommunikasjonstiltak om regelverket til de som fisker. Dersom alle som kommer til Norge for å fiske må gjennom en registreringsprosess, får myndighetene en god mulighet til å kommunisere regelverket til den enkelte. Et punkt gjennom registreringen kan være at turistene må bekrefte å ha gjort seg kjent med regelverket.

Arbeidsgruppen vurderer at det også kan være et ledd i registreringen å måtte besvare spørsmål om for eksempel ferdighetsnivå, målet for turen, destinasjon, målart med videre.

Undersøkelser som dette kan gjøres obligatoriske for registrering, eller være frivillige, anonymiserte eller med delvis informasjon. Slik informasjon kan være nyttig for forsknings- eller statistikkformål, men det må vurderes om det vil være nødvendig å hjemle retten til å be om, og bruke slik data.

Registreringsplikten åpner også for at det kan utvikles løsning for obligatorisk kurs og etterfølgende prøve i regelverksforståelse for turistfiskere, liknende det som gjelder for rekreasjonsfiske i Tyskland (se kapittel 5). Dette vil kunne gjøres digitalt, og kan videreutvikles fra «Skitt fiske»-kurset for fritidsfiskere, som er utarbeidet av Fiskeridirektoratet.

Arbeidsgruppen mener videre at man i et slikt register må kunne foreta en grunnleggende registrering første gang, og bare legge inn nytt opphold ved neste besøk i Norge. Slik vil man også kunne kontrollere at en turist ikke får utførselsdokumentasjon flere ganger i året. Videre ønsker arbeidsgruppen at slikt register også kan benyttes til å hindre turister som tidligere har begått lovbrudd om å løse fiskekort for en tidsperiode. Dette henger sammen med hvilke sanksjoner som kan ilegges ved regelbrudd (beskrevet i kapittel 7.5).

Arbeidsgruppen mener det finnes gode grunner for å knytte en avgift til ovennevnte registreringsordning for fiske i sjøen. Registreringsløsningen blir da i praksis et fiskekort. Avgiften kan differensieres mellom de som skal føre ut fisk av landet og ikke. Avgiften kan eksempelvis bidra til å finansiere registreringsløsning og register, utførselsdokumentasjon, kontrollvirksomhet og informasjonstiltak rettet mot turistfiske (se kapittel 7.2.1 og 7.3.1). En avgift kan også gi økt legitimitet for at borgere som ikke er bosatt i Norge får høste litt av det norske fellesskapets ressurser.

7.1.2. Innfrysingsforbud

Det har vært en utfordring for forvaltningen at det i turistfisket fiskes og produseres tilnærmet fritt, mens begrensningen primært har vært utførselskvoten som kan kontrolleres ved utreise. Arbeidsgruppen mener derfor at personer som ikke er bosatte i Norge, som ikke er gjester ved godkjent turistfiskevirksomhet, skal kunne fiske det man spiser under oppholdet (innenfor eventuell «besittelsesgrense», jmfør kapittel 7.1.3), men skal ikke kunne foreta innfrysing av fisk eller ta fisk/fiskevarer ut av landet (som ikke kan dokumenteres å være kjøpt fra registrert næringsdrivende). Dette innebærer et generelt forbud mot produksjon/innfrysing av fisk og fiskevarer for personer som ikke er bosatt i Norge, men altså med unntak for gjester ved turistfiskevirksomheter som er godkjente for utførselskvoter (se kapittel 7.2.3).

Et generelt forbud mot innfrysing av fisk for fisketurister som ikke er gjest ved godkjent virksomhet kan fremstå som inngripende. Det er imidlertid et faktum at det i dag mangler effektive virkemidler og kontrollpunkter som bidrar til å begrense fisket, og at et slikt innfrysingsforbud vil gjøre det langt vanskeligere å fiske mer enn det man skal spise under oppholdet i landet. Handlingsrommet for ulovlig utførsel av fisk/fiskeprodukter vil reduseres betydelig, og dette vil således være et viktig bidrag for å sikre bærekraftig høsting av våre fiskebestander.

Det er ikke ment at et slikt innfrysingsforbud skal gjelde for fisk og fiskeprodukter som er kjøpt lovlig i Norge, tilsvarende at slik innkjøp av fisk ikke omfattes av utførselskvoten.

7.1.3. Besittelsesgrense

I tillegg til et innfrysingsforbud mener arbeidsgruppen at det er behov for å kunne begrense hvor mye fisk hver enkelt turistfisker har anledning til å fiske og ta vare på. Arbeidsgruppen foreslår å innføre en besittelsesgrense (noe tilsvarende Australia, se

kapittel 5). Besittelsesgrensen begrenser hvor mange fisk den enkelte turistfisker kan ta vare på, uavhengig av hvilken tilstand fisken er i (rund, sløyd, filetert osv.). På den måten blir den enkelte turistfisker hindret fra å fiske ubegrensede mengder fisk. Hvis grensen eksempelvis settes til ti fisk, kan ikke fisketuristen fiske mer hvis vedkommende allerede har fisket og tatt vare på ti fisk. Fisketuristen kan så fiske mer når en eller flere fisk er spist. En besittelsesgrense kan gjøre det enklere å kontrollere turistfiskere både på sjø og på land (se kapittel 7.4).

Den enkleste formen for besittelsesgrense er å sette en grense for antall fisk, uavhengig av art eller andre forhold. En slik generell grense vil begrense mengden fisk som fiskes, på en måte som er enkel å forholde seg til. Dette kan være nødvendig fordi kunnskapsnivået hos turistfiskerne er varierende, og enkle regler kan legge til rette for økt etterlevelse.

I tillegg kan besittelsesgrensen være mer spesiell, med ulike grenser for enkelte arter, i forskjellige områder, eller liknende. Grensen for enkeltarter er for å beskytte sårbare arter og bestander for høy beskatning, slik som kysttorsk, gråsteinbit, uer og kveite. Videre kan besittelsesgrensen ha unntak for bestander i god forfatning, slik som makrell.

Den foreslåtte besittelsesgrensen kan differensieres avhengig av om turisten fisker i egen regi eller hos registrert/godkjent turistfiskevirksomhet. Grensen kan være lavest for turister som fisker i egen regi, og høyere for turister som fisker hos registrert turistfiskevirksomhet. For de som fisker hos godkjent turistfiskevirksomhet, med hensikt om utførsel, kan innfrost kvantum på opptil 10 kg fiskeprodukter gjelde i tillegg til besittelsesgrensen.

Arbeidsgruppen ønsker å presisere at det likevel ikke skal være mulig å føre ut mer fisk enn definert i utførselsreguleringen (kapittel 7.1.4 og 7.2.3).

En besittelsesgrense kan også løse utfordringer knyttet til høsting og fangst av skalldyr og skjell som ikke alene lar seg løse av en innfrysingsbegrensning. Besittelsesgrense for slik høsting er mest aktuelt for de som dykker. Uttaket vil bli begrenset av at de som ikke er bosatt i Norge kun kan være i besittelse av et fåtall individer til enhver tid. Ønsker man at uttaket skal holdes lavt, kan man innføre en begrensning på skalldyr eller skjell for de artene hvor det vurderes å være aktuelt. Hummer og kongekrabbe i kvoteregulert område skal ikke være lov å høste, tilsvarende som i dag. Ved en besittelsesgrense vil det derfor ikke være behov for å innføre et generelt forbud mot fangst og høsting av skalldyr og skjell, men bare et forbud mot innfrysning og utførsel av disse artene.

7.1.4. Utførselskvote

Arbeidsgruppen foreslår å holde fast ved det generelle forbudet mot utførsel fra rekreasjonsfisket, det vil si forbud for de som ikke er gjester ved en registrert turistfiskevirksomhet. I tillegg mener arbeidsgruppen at det er behov for å gjøre endringer i muligheten for utførsel for gjester ved en registrert turistfiskevirksomhet.

Arbeidsgruppen foreslår at fisketuristen må oppgi opplysninger om utførsel ved registrering som beskrevet i kapittel 7.1.1. Fisketuristen må oppgi hvilken turistfiskevirksomhet vedkommende skal fiske hos, når fisket skal foregå, og når og hvor eventuell utførsel (grensepassering) skal skje. I motsatt ende skal turistfiskevirksomheten kunne bruke registreringen ved innsjekk av gjester, og fangstrapporteringen kan bli knyttet til vedkommende fisketurist, se kapittel 7.2.2. Registreringen danner grunnlaget for utførselsdokumentet som vedkommende må ha for å lovlig kunne føre ut fangsten, se kapittel 7.3.4. Det er bare fangst som er tatt ved en godkjent turistfiskevirksomhet som kan føres ut, jamfør kapittel 7.2.3.

Arbeidsgruppen foreslår å redusere utførselskvoten til 10 kg én gang per år. Unntaket fra det generelle innfrysingsforbudet (kapittel 7.1.2), det vil si for gjester ved turistfiskevirksomheter som kvalifiserer til utførselskvoter, må begrenses tilsvarende til 10 kg årlig. Dette vil gi et viktig kontrollpunkt hos turistfiskevirksomhetene. Det kan også stilles krav om at fisk som skal utføres må være fisket med båt innleid fra godkjent turistfiskevirksomhet, eventuelt også at gjesten har hatt sitt opphold (leid overnatting) hos virksomheten, begrunnet med at det ønskes størst mulig lokal verdiskaping av den fisken som tas ut av landet.

Når utførsel blir registrert på ovennevnte måte vil myndighetene få god oversikt over hvor mye fisk fra turistfisket som føres ut av landet. Slik informasjon mangler helt i dag. Samtidig blir det mulig å håndheve forbudet mot flere utførsler per år. Arbeidsgruppens forslag om å redusere utførselskvoten begrunnes med at turistfisket primært bør baseres på opplevelsesturisme, og i mindre grad ha fokus på kvantum fisk. Ved ulike besøk hos turistfiskevirksomheter har arbeidsgruppen også mottatt innspill om at mange av gjestene ikke er spesielt opptatt av utførselskvotens størrelse, men at det likevel er viktig at de får ta litt fisk fra turen med seg hjem.

Videre foreslår vi et generelt forbud mot privat utførsel av skjell og skalldyr. Ved fangst av kongekrabbe for fisketurister er det en egen ordning (kapittel 4.3), med praksis for at denne spises hos turistfiskevirksomheten. Et slikt forbud vil også omfatte personer som er bosatt i Norge. Denne gruppen må imidlertid også i dag fiske i regi av registrert turistfiskevirksomhet for å få rett til utførsel. Arbeidsgruppen kjenner ikke til at turistfiskevirksomheter har aktivitet med teiner for gjester som er bosatt i Norge. Så lenge all fangst fra rekreasjonsfisket er underlagt samme utførselsregulering, er det etter arbeidsgruppens syn ikke noe poeng med utførselsrett for skjell og skalldyr.

Dagens forskrift om utførselsregulering av fisk og fiskevarer fra sportsfiske angir ingen aldersgrense for utførselsrett. Arbeidsgruppen foreslår imidlertid at det fastsettes en aldersgrense på 12 år for utførselsrett. Det er erfart eksempler hvor enkelte har påberopt utførselskvote for barn ned mot spedbarnsalder. Arbeidsgruppen mener det er rimelig at retten til utførsel har sammenheng med at man har egen fangst. Det kan likevel være vanskelig å vurdere om et større barn har fisket alene. Arbeidsgruppen mener derfor at det er hensiktsmessig å ha en konkret aldersgrense, og at denne kan være lik (12 år) som for innførselsrett av andre matvarer enn sjokolade- og sukkervarer.³⁸ Denne aldersgrensen er også lik som for å delta i ungdomsfiskeordningen. Ungdomsfiskeordningen skal legge til rette for rekruttering til fiskeyrket, og barn over 12 år kan delta.³⁹ Det er da forutsatt at tolvåringer er i stand til å fiske selvstendig, eller med minimal bistand. Arbeidsgruppen vil imidlertid presisere at vi ikke foreslår noen nedre aldersgrense for å registrere seg og fiske, jmfør kapittel 7.1.1.

Arbeidsgruppen foreslår at det stilles krav om at fisk som skal utføres, gjennom opphold hos turistfiskevirksomhet godkjent for dette (se kapittel 7.2.3), må merkes tydelig slik at eier og turistfiskevirksomhet enkelt kan identifiseres ved kontroll. Fangst skal være merket på personnivå. I tillegg må hver innpakning være merket med art. Dette legger til rette for kontroll av fangstmengder på artsnivå, og om fisk er fanget innenfor fredningstid.

³⁸ Forskrift 27. oktober 2022 nr. 1901 om inn- og utførsel av varer (vareførselsforskriften) § 4-1-13, <https://lovdata.no/forskrift/2022-10-27-1901/§4-1-13>.

³⁹ Forskrift 30.04.2024 nr. 702 om regulering av ungdoms rett til å delta i fisket i 2024 (ungdomsfiskeordningen), <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-04-30-702>.

7.2. Krav til turistfiskevirksomheter

I tillegg til ovennevnte krav som skal oppfylles av de enkelte fisketurister, bør det også stilles krav til turistfiskevirksomheter. Dagens krav til turistfiskevirksomheter er beskrevet i kapittel 3.2. Arbeidsgruppen mener turistfiskevirksomheter må ansvarliggjøres i større grad enn regelverket gjør i dag, og at særskilte krav må oppfylles for at virksomhetens gjester skal få utførselskvote.

7.2.1. Registrering

Forskriftens virkeområde (§ 1) er virksomheter «registrert i merverdiavgiftregisteret og som har inntekt fra næring basert på turistfiske i sjø på minst 50 000 kroner per kalenderår, og disponerer ett eller flere fartøy for utleie til fisketurister eller disponerer ett eller flere fartøy som tar turister med på fiske». Øvrige turistfiskevirksomheter som er registrert i enhetsregisteret kan være frivillig registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter, jamfør forskriftens § 1 tredje ledd. Arbeidsgruppen mener det bør innføres krav om at samtlige turistfiskevirksomheter som er *registrert i enhetsregisteret og har inntekt fra næring basert på turistfiske i sjø* (uavhengig av beløp) skal være registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter, og at forskriftens § 1 tredje ledd om frivillig registrering utgår. Vi ser ingen grunn til at virksomheter som har slikt turistfiske som næringsaktivitet skal kunne unnlate å være registrert i dette registeret.

Hittil har registrering i registeret gitt grunnlag for at virksomhetens gjester får utførselskvote, jamfør forskrift 01.06.2006 nr. 570 *om utførselsregulering av fisk og fiskevarer fra sportsfiske* (se kapittel 3.2). Dette har trolig medført at mange har valgt å registrere seg i registeret, selv om det ikke har vært et krav i henhold til forskriften. Når registrering i registeret alene ikke lenger vil være tilstrekkelig for at virksomhetens gjester skal få utførselskvote (se kapittel 7.1.4), må det hos virksomheter som ikke oppnår godkjenning for utførselskvoter antas redusert interesse for å stå registrert. Det er imidlertid viktig at fiskeriforvaltningen har en god oversikt over virksomheter hvor turistfiske inngår i næringsaktiviteten, og arbeidsgruppen mener derfor at ovennevnte forslag om krav til registrering er viktig.

Det vil være behov for løpende kvalitetssikring av opplysningene i registeret over turistfiskevirksomheter, og det er naturlig at det stilles krav til virksomhetene om dette. Det bør innføres krav om at virksomhetene løpende oppdaterer sine registreringer i registeret og at det minimum foretas en årlig gjennomgang/innrapportering, med anledning til å ilegge gebyr i tilfeller hvor dette ikke blir fulgt opp. En slik frist bør settes i god tid før hovedsesongen for turistfiske starter, og arbeidsgruppen foreslår derfor at fristen settes innen årsskiftet eller innen januar.

Arbeidsgruppen mener det bør innføres en årlig avgift for å stå i registeret for turistfiskevirksomheter. Avgiften bør følge selvkostprinsippet, og dekke inn kostnader knyttet til drift, vedlikehold og oppfølging av registeret. Avgiften bør knyttes til den årlige påmeldingsordningen, slik at det bidrar til oppdatering av opplysningene i registeret på minimum årlig basis. Det kan være hensiktsmessig å differensiere avgiften (mellom de som bare er registrert, og de som er registrert og har anledning til å utstede utførselsdokumentasjon), eventuelt la en slik årsavgift gjelde bare for virksomheter med mulighet til å utstede utførselsdokumentasjon.

7.2.2. Rapportering av fangst

Dagens krav om rapportering av fangst gjelder for turistfiskevirksomhetene, jamfør § 3 i forskrift om turistfiskevirksomheter. Det synes å være etablert praksis for at virksomhetene

pålegger sine gjester å foreta selve innrapporteringen, men ansvaret for dette påhviler altså virksomhetene. En innføring av registreringsplikt/fiskekort for fisketurister vil tilrettelegge for et krav om at fisketuristene selv skal rapportere sine fangster, altså at fiskerne selv gjøres ansvarlig for rapporteringen. Arbeidsgruppen har imidlertid kommet til at rapporteringskravet for virksomhetene bør videreføres inntil videre. Dette vil innebære en videreføring av at det bare blir rapportert fangst fra gjester ved turistfiskevirksomheter, noe vi vurderer vil være tilstrekkelig for innhenting av data for beregning av uttaket.

Arbeidsgruppen har avdekket at mange misforstår formålet med rapporteringskravet, og tror at rapporteringen har sammenheng med utførselskvoten og kontroll av denne. Rapporteringskravet har hatt som formål å øke kunnskapsgrunnlaget om uttaket for enkelte fiskeslag, og i så måte ser vi behov for en noe mer utvidet rapportering. Høysesong for turistfiske er om sommeren, dvs. en periode på året hvor det i stor grad er de kystnære lokale bestandene som er tilgjengelig for slikt fiske. Eksempelvis vil kystnært fiske etter torsk om sommeren innebære at det hovedsakelig fiskes kysttorsk, ettersom skreien normalt forlater kysten om våren. Det er utvilsomt et stort behov for økt kunnskap om beskatningstrykket fra turistfiske på kystnære bestander som kysttorsk, kveite, steinbit og uer, og arbeidsgruppen foreslår derfor at det også innføres krav om lengdemåling av fangst av disse artene. Når det rapporteres om f.eks. antall kveiter i en fangst, vil det gi vesentlig merinformasjon når det opplyses om dette var liten eller stor fisk (Figur 11). For at rapportering av lengde skal være enkelt å gjennomføre i praksis, vil det kunne være tilstrekkelig å oppgi antall fisk i ulike lengdeintervall. Samtidig er det gjort stormskritt i utviklingen av teknologi for slik lengdemåling, slik at det i dag finnes apper som raskt beregner fiskelengde ved bruk av kamera på mobiltelefonen. Krav om rapportering av fiskelengde bør gjelde artene torsk, kveite, steinbit og uer.

Figur 11: Kveite på et lengdemålingsbrett. Fisken er så vidt over minstemålet, og ble merket med t-tag for gjenutsetting i forskningsøyemed. Foto: Fiskeridirektoratet.

Rapporteringen av fiskelengde bør gjelde både fisk som beholdes og fisk som gjenutsettes, men lengden bør kunne avklares på en måte som ikke øker dødeligheten hos fisk som slippes ut. Løsningen kan være rapportering av fiskelengde innenfor få lengdeintervaller – det vil si angivelse av antall fisk innenfor bestemte lengdekategorier.

Arbeidsgruppen anbefaler en utvidelse av listen over arter som er underlagt rapporteringsplikt.⁴⁰ Arbeidsgruppen vurderer at det vil være hensiktsmessig å inkludere flere av de vanligste bunnfiskartene, ettersom det er identifisert behov for økt kunnskap om turistfiskets beskatning av disse artene. For steinbitarter bør rapporteringen utvides til de tre artene istedenfor å skje gruppevis som i dag. Slik informasjon kan være avgjørende for å sikre en bærekraftig forvaltning av fiskebestandene. Videre kan det stilles spørsmål ved om ikke samtlige kommersielt viktige fiskeslag bør inngå i denne rapporteringsplikten, ettersom dette vil bidra til en mer helhetlig oversikt over beskatningen og dermed styrke grunnlaget for bærekraftige forvaltningsstrategier. Det vil også bidra til å reflektere fiskeaktiviteten bedre, da virksomheter særlig i sør i stor grad fisker på andre fiskeslag enn de fem rapporteringspliktige.

En forutsetning for at krav om rapportering av fangst fortsatt skal gjelde bare for turistfiskevirksomheter – og (inntil videre) ikke for fisketuristene som løser fiskekort, er at det innføres et forbud mot produksjon/innfrysing av fisk for personer som ikke er bosatt i Norge (kapittel 7.1.2). Ved et slik generelt forbud (for personer som ikke er gjester ved turistfiskevirksomhet godkjent for utførselskvote jmfør etterfølgende kapittel) vil kontrollinnsats kunne rettes mot aktivitet på land, mens det uten et slikt forbud vil være et betydelig større behov for å ha oversikt over aktiviteten på sjøen.

Arbeidsgruppen besøkte flere turistfiskeanlegg i juni 2024, og ble da gjort kjent med at det foreligger ulik praksis for hvor hyppig gjestene rapporterer inn sine fangster. Enkelte gjør dette etter hver tur på sjøen eller daglig, mens andre venter helt til siste dag av oppholdet med slik innrapportering. Det er grunn til å tro at datakvaliteten er best hos de som rapporterer hyppig. Forskriftens krav er at virksomhetene «skal løpende rapportere gjestenes fangster til Fiskeridirektoratet» (jmfør § 3 i *forskrift om turistfiskevirksomheter*). Vi mener at dette må endres til at virksomhetene «skal daglig rapportere...», slik at datakvaliteten blir bedre. Det er fortsatt viktig at fangstene rapporteres per fartøy og per fisketur, slik at man har et best mulig grunnlag for beregning av fangst per enhet innsats.

7.2.3. Utførselsregulering

Det er i dag tillatt for personer å utføre 18 kg fisk eller fiskevarer fra sportsfiske i sjøen inntil to ganger per kalenderår dersom det kan dokumenteres at fisken «er fanget i regi av en turistfiskevirksomhet som er registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter»,⁴¹ (se kapittel 3.2). Slik registrering i direktoratets register over turistfiskevirksomhet er altså i dag tilstrekkelig for at virksomhetens gjester får utførselskvote, uten noe skille mellom registrerte virksomheter. Videre har det fremstått noe uklart hva som kreves for fastslå at fisken er fanget «i regi av» en turistfiskevirksomhet. Et av spørsmålene har vært om det er tilstrekkelig at gjesten bare har overnattet hos virksomheten eller må også fangsten være fisket med virksomhetens båt. Det kan selvsagt tenkes at det noen steder vil kunne fiskes fra land, men det kan også tenkes at overnattingsgjester har med seg egen båt. Arbeidsgruppen har i kapittel 7.1.4 skissert hvilke fremtidige presiseringer som kan være hensiktsmessige.

⁴⁰ Jmfør forskrift 20. desember 2017 nr. 2445 om rapportering av fangster fra turistfiskevirksomheter § 1, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-12-20-2445>

⁴¹ Jmfør forskrift 01. juni 2006 nr. 570 om utførselsregulering av fisk og fiskevarer fra sportsfiske § 2 første ledd, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-01-570>

Arbeidsgruppen mener at det å bli registrert i *Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter* alene ikke skal gi rett til utførselskvote for virksomhetens gjester. Vi ser behovet for en ordning hvor slike virksomheter må oppfylle gjeldende og foreslåtte krav for at deres gjester skal kunne få utførselskvote. En sertifiseringsordning basert på oppfyllelse av visse krav kunne være ideelt, men vil kunne ta tid å etablere (se kapittel 7.7). Arbeidsgruppen mener derfor at virksomheter, i tillegg til å være i registeret over turistfiskevirksomheter, må være særskilt godkjent av Fiskeridirektoratet med tillatelse til å utstede utførselsdokumentasjon.

Slik godkjenning/tillatelse bør forutsette at virksomheten oppfyller følgende krav:

- Er registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter.
- Har sporingsutstyr påmontert alle sine utleiebåter som gir Fiskeridirektoratet oversikt over båtenes posisjon til enhver tid mens den er utleid.
 - Dette kan være sporing ved bruk av AIS⁴² eller gjennom mobilnettet⁴³, med sending av posisjon minst hvert 30. sekund (som AIS klasse B). Dette vil gi Fiskeridirektoratet en god oversikt over aktiviteten i turistfisket i forbindelse med kontroller, men vil også bidra til økt kunnskapsgrunnlag om fiskefelt og de kystnære bestandene som beskattes i turistfisket.⁴⁴
 - Selv om sikkerhet på sjøen hører inn under Sjøfartsdirektoratets ansvarsområde, kan det her påpekes at slik sporing også vil bidra til økt sikkerhet for fisketuristene.⁴⁵
- Registrerer sine gjester individuelt – basert på kjøp av fiskekort og legitimasjon – ved ankomst, som muliggjør oppretting av grunnlagsdokument for ev. utførselskvote (standardisert dokument med unike numre i register som også gjøres tilgjengelig for Tolletaten og Politiet (se kapittel 7.3.4).
- Løpende informasjonsplikt overfor sine gjester, det vil si at informasjonsplikten (§ 4 i forskrift om turistfiskevirksomheter) overholdes ved at virksomheten:
 - holder gjestene informert om gjeldende regelverk (rapporteringskrav, minstemål,⁴⁶ fredning, kvoter mv.).
 - påser at gjestene *til enhver tid* innretter seg i tråd med ovennevnte.
- Har måleutstyr og egnet digital vekt lett tilgjengelig for sine gjester, herunder utstyr for lengdemåling på samtlige utleiebåter.
- Fører løpende kontroll av at ilandført fisk merkes forskriftsmessig, herunder at eier av frossen fisk kan identifiseres, og at den enkelte ikke fryser inn mer fisk enn tillatt (produksjonskvote 10 kg = utførselskvote, se kapittel 7.1.4).
 - Det kan eventuelt også innføres krav om daglig (elektronisk) loggføring av produsert (innfrost) fisk, dersom dette vurderes nødvendig.

⁴² AIS er et automatisk identifikasjonssystem som er påbudt i enkelte fiskerier og for fartøy over en viss størrelse. Systemet er i utgangspunktet utviklet for å unngå kollisjoner ved at fartøyets posisjon er synlig for alle andre fartøy (samt også via ulike nettsteder).

⁴³ Eksempelvis sporing gjennom GoFish (kommersiell aktør).

⁴⁴ Nærmere omtalt i Fiskeridirektoratets rapport «*Hvordan styrke forvaltningen av kystnære lokale bestander?*», som er en delrapport (januar 2024) fra prosjektet «*Pilot regional ressursforvaltning*» («*Andfjord-prosjektet*»).

⁴⁵ Mer informasjon om sikkerhet på nettsiden; <https://www.sdir.no/fritidsbat/sjovett/sikkerhet-tilknyttet-fisketurisme-i-norge/>

⁴⁶ Forskrift om turistfiskevirksomheter § 4 bør oppdateres med presisering om at informasjonsplikten også gjelder minstemål og fredningsperioder.

- Ved utsjekk av gjester skal det føres kontroll med at den enkelte ikke har med større kvanta enn utførselskvoten (10 kg fisk eller fiskevarer), og fiskevarenes vekt skal angis i registeret og på utførselsdokumentet.
- Bekrefter på utførselsdokumentet at gjesten har fiskekort og har fisket sin fisk fra båt utleid av virksomheten, samt at virksomheten har ført kontroll jamfør ovennevnte og er kjent med at gjesters eventuelle overtredelse av regelverket kan medføre straffeansvar.

Arbeidsgruppen mener godkjenning av virksomheter bør være basert på søknader og saksbehandling, hvor Fiskeridirektoratet gjennom enkeltvedtak kan godkjenne virksomheter som kvalifiserer til utførselskvote for sine gjester. Før godkjenning bør virksomheten også ha bekreftet skriftlig at alle vilkår er oppfylt og at den vil gjennomføre oppfølging og kontroll av alle sine gjester jamfør ovennevnte. Fiskeridirektoratet må kunne kreve dokumentasjon på at kravene er oppfylt, og virksomhetene må eventuelt kunne stille anlegg til disposisjon for verifisering av opplysninger.

Ved innføring av ny ordning hvor virksomheter må være godkjente for å kvalifisere til utførselskvoter, kan det settes en frist på eksempelvis 3 måneder for å gi virksomheter tid til ev. tilpasninger og godkjenning. Det vil være gunstig om dette kan innføres i god tid før sommerhalvåret, som er høysesong i turistfisket, noe som kan bidra til at søknader og saksbehandling fordeles over tid.

Det kan settes krav om at turistfiskevirksomheter som er godkjente for utførselskvoter (hvor innfrysing av fisk er tillatt) skal ha oppslag lett synlig på fasade av utleiestedets hovedbygg (ved de enkelte lokaliteter, dersom flere) med opplysninger om virksomhetens godkjenningsnummer. Inntil det foreligger et videreutviklet og løpende oppdatert register over turistfiskevirksomheter, bør et slikt oppslag også inneholde kontaktinformasjon for ansvarlig person.

7.3. Tekniske tiltak

For å kunne regulere og kontrollere turistfiske på en tilfredsstillende måte kreves det støtte fra tekniske løsninger. Som beskrevet i kapittel 2, 3 og 6 har dagens tekniske løsninger en rekke svakheter og utfordringer, og løsningene oppfyller ikke behovene som følger denne rapportens forslag til nye reguleringer for turistfiske (se delkapitlene foran). Arbeidsgruppen foreslår derfor en rekke tekniske tiltak som er nødvendige for å gjennomføre foreslåtte tiltak i denne rapporten.

For å sikre at dagens tekniske løsninger er robuste og pålitelige, kreves omfattende tiltak. Arbeidsgruppen mener det haster å tilpasse systemet til de interne teknologiske standardene til Fiskeridirektoratet. Dette inkluderer utvikling av nye retningslinjer og prosedyrer for å sikre høyere datakvalitet i registrene. Dette vil redusere avhengigheten av innleide ressurser og muliggjøre enklere vedlikehold og videreutvikling internt. Et slikt grep vil bidra til å omgjøre de teknologiske løsningene i turistfiske fra prosjekt til produkt, og bevege seg bort fra arbeid preget av skippertak.

Fiskeridirektoratet har brukt mye tid på veiledning og oppfølging av enkelte nye aktører som ønsker å etablere fagsystem for fangstrapportering i turistfiske. Oppfølgingen tar en stor del av de begrensede ressursene avsatt til turistfiskesystemet. Arbeidsgruppen mener derfor at det bør stilles strengere krav til leverandører av fagsystem til turistfiske som sikrer at aktørene har nødvendig kompetanse til å påta seg ansvaret som utvikling og drift innebærer. I tillegg er det viktig at aktørene har kapasitet til å følge opp videreutvikling av systemene og regelverket i framtiden.

7.3.1. Tiltak for turistfiskevirksomhetsregisteret

Sammen med nye krav til turistfiskevirksomhetene kreves det en opprydding og videreutvikling av registeret for turistfiskevirksomheter. Det kreves tilpasninger slik at registeret oppfyller de behovene som følger med nye krav til turistfiskevirksomheter som følger av kapittel 7.2. Dette inkluderer at muligheten til å stå frivillig registrert bortfaller, differensiering mellom virksomheter som er registrerte og de som i tillegg er godkjente for å utstede utførselsdokumentasjon, krav til løpende oppdatering og eventuelle rutiner for påminnelse og sanksjoner for manglende oppdatering av informasjon.

Registeret for turistfiskevirksomheter er ikke oppdatert og inneholder følgelig ikke pålitelig informasjon (som beskrevet i kapittel 2, 3 og 6). Det kreves derfor en opprydding i registeret. Arbeidsgruppen har drøftet behovet for en opprydding i historiske data, men vurderer det til å være mindre hensiktsmessig. Det er viktigere å sikre en fremtidig løpende kvalitetssikring av opplysningene i registeret. Dette kan oppnås gjennom krav til virksomhetene om oppdatering av opplysninger, ilegge gebyr for manglende oppfølging og innføre en årsavgift for å stå i registeret (som beskrevet i kapittel 7.2.1).

Det kreves tekniske tiltak for å sikre oppdatert og pålitelig informasjon i registeret. Tiltakene skal sikre kontroll med opplysninger av virksomhetene som står oppført i registeret, og eventuelt inkludere en særskilt godkjenning av virksomheter som skal ha tillatelse til å utstede utførselsdokumentasjon. Det må derfor innarbeides tekniske rutiner som sikrer at virksomhetene oppdaterer informasjonen årlig, gjerne som en årlig påmelding til registeret. Arbeidsgruppen oppfatter for øvrig at registrering og oppdatering av informasjon enkelt og hensiktsmessig kan gjøres gjennom dagens Min side-løsning på fiskeridir.no.

Nyregistreringer bør pålegges en søknad som kontrolleres/godkjennes for at en virksomhet skal kunne føres inn i registeret, eventuelt kan slik kontroll kun omfatte virksomheter som ønsker mulighet til å utstede utførselsdokumentasjon. Kontroll- og godkjenningsprosess bør i størst mulig grad være en automatisk rutine og bestå av en kontroll av opplysningene og oppfyllelse av krav, gjerne opp mot andre offentlige registre. I påvente av tekniske tilpasninger foreslår arbeidsgruppen at en manuell kontroll- og godkjenningsordning etableres snarest mulig, og det kan i så fall ses til praksis for kystfiskeordningen. For godkjenning av virksomheter som gis rett til utførselskvoter bør det være en grundigere saksbehandling basert på krav om dokumentasjon på at virksomheten oppfyller bestemte krav, inntil det eventuelt etableres en sertifiseringsløsning for dette (kapittel 7.3.2 og 7.7).

7.3.2. Tiltak for fangstrapporering

Systemet for fangstrapporering må videreutvikles for å følge de foreslåtte rapporteringskravene i kapittel 7.2.2. Dette inkluderer blant annet å lage rutiner for å kreve daglig fangstrapporering, utvidelse av antall arter det rapporteres på, samt utvidelse til å omfatte fiskelengde for enkelte arter. Arbeidsgruppen vil bemerke at dette kommer i tillegg til nødvendige tilpasninger av systemet til dagens standarder og behov.

Fangstrapporeringen bør utvides til å inkludere flere arter. Enkelte av fagsystemene for fangstrapporering tilrettelegger allerede i dag for rapportering av flere arter enn hva som omfattes av rapporteringsplikten (informasjon som ikke innhentes av Fiskeridirektoratet). En utvidet rapportering skjer derfor allerede i dag hos mange turistfiskevirksomheter, og erfaringene virker å være gode. Arbeidsgruppen oppfatter at en utvidelse av antall rapporteringspliktige arter vil bidra til en bedre oversikt over ressursuttaket langs kysten.

Krav om lengdemåling for enkelte arter (se kapittel 7.2.2) må legges til rette for i de tekniske løsningene for rapportering. Enkelte av fagsystemene har lagt til rette for en utvidet rapportering i vekt (informasjon som ikke innhentes av Fiskeridirektoratet i dag). Det

er viktig at man sikrer tilstrekkelig datakvalitet ved rapportering av lengdemåling. Datakvalitet må her forstås som at dataene rapporteres korrekt, ikke nødvendigvis detaljert. Lengdeintervaller er derfor hensiktsmessig, og rapporteringen av lengdeintervaller bør tilpasses forvaltningens behov. Lengdemåling kan gjennomføres med god datakvalitet ved bruk av målebrett, målebånd eller gjennom app som beregner fiskelengde ved bruk av kamera på mobil/nettbrett. Det er samtidig viktig at eventuelle nye rapporteringskrav er pålagte og ikke frivillige, da frivillig rapportering fører til dårlig datakvalitet.

I tillegg til de nevnte utvidelsene av rapporteringsløsningen, mener arbeidsgruppen at det er nødvendig å ta flere grep for å forbedre datakvalitet i fangstrapporteringen. Dette innebærer implementering av mer effektive valideringsmekanismer for å sikre nøyaktigheten og påliteligheten til de innsamlede fangstdataene. Selv om datakvaliteten er påvirket av at fangstdataene er selvrapporterte, bør det innføres rutiner for turister, turistfiskevirksomheter og Fiskeridirektoratet som sikrer at dataene er så pålitelige som mulig. Videre må det utvikles tekniske rutiner som sikrer at fangstrapporteringen skjer daglig, forutsatt at turisten har fisket den dagen, da arbeidsgruppen er overbevist om at dette vil bidra til økt datakvalitet.

Ett ledd i forbedring av datakvalitet for fangstrapporteringen er å endre måten dataene vises offentlig på. Fiskeridirektoratets visning av fangststatistikk på hjemmesidene inkluderer en visning av fangst per virksomhet (Figur 12). Fangststatistikk på virksomhetsnivå kan gi virksomheter insentiv til å overrapportere eller manipulere rapportering av fangstdata for å tiltrekke seg gjester. Arbeidsgruppen mener derfor at fangststatistikk bør publiseres og vises på aggregert nivå (eksempelvis kommune eller fylke, eventuelt statistisk hovedområde) for å eliminere insentiver for overrapportering og sikre mer pålitelige data. Samtidig bør dagens inndeling i Fiskeridirektoratets tidligere regioner utgå (se Figur 10).

År	Fylke	Kommune	Har rapportert: 1 112			
2024	(All)	(Multiple values)				
Navn på bedrift	Organisasjonsnr.	Bedriftens status	Fisk beholdt	Fisk per tur (gj.snitt)	Fisk sluppet ut	
71 NORD AS	929270118	Aktiv	70	9	4	
2511 SOLHEIM	933544184	Aktiv	4	1	0	
A JOHS SANDVIK Harald Johan Sandvik	954269361	Aktiv	1 864	21	577	
A-SUJALA ANTI TAPANI SUJALA	921956312	Aktiv	92	18	87	
ABECK	924018879	Aktiv	2 450	23	2 322	
ABELVÆR FISHING ADVENTURE	922333971	Aktiv	2 174	7	1 646	
ABRAHAM TØNNESSEN	955262646	Aktiv	74	1	38	
ABRAHAMSEN GÅRDSDRIFT	917589240	Aktiv	36	2	44	
ADELINES GJESTEBRYGGGE AS	915022537	Aktiv	2 286	24	2 204	
AGNES ELISE MOEN	974899744	Aktiv	1 180	18	645	
AGNES HÅRSTAD	996656586	Aktiv	2 484	16	1 322	
Albert Brygga Dønna	976949870	Aktiv	108	43	108	
ALFRED SAND UTLIEE	920276849	Aktiv	180	5	58	
ALNES BÅTUTLEIE ANS	932514125	Aktiv	22	4	3	
ALNES RORBUFERIE Inge Westad	984320388	Aktiv	309	21	582	
ALTAFJORD CAMPING Ole Magnus Rapp	982357543	Aktiv	93	56	76	
AMBERFISH AS	919090405	Aktiv	5 447	18	5 305	
Amundøy Rorbu	921338929	Aktiv	210	16	360	
Anasko	826795522	Aktiv	2 278	15	1 283	
ANDERS LIAN	989545078	Aktiv	2 814	9	1 408	

Figur 12: Utsnitt som viser rapportert fangst ved ulike turistfiskevirksomheter i 2024 (Hentet 21. august 2024 fra fiskeridir.no).

7.3.3. Register for fiske i sjøen for alle som ikke er bosatt i Norge

Ved innføringen av en registreringsplikt for fiske i sjøen for alle som ikke er bosatt i Norge (se kapittel 7.1.1) er det nødvendig å utvikle tekniske løsninger som muliggjør registrering, lagring, bruk og deling av nødvendig informasjon. Det er arbeidsgruppens oppfatning at løsningene må utvikles i henhold til interne standarder i Fiskeridirektoratet, slik at drift, vedlikehold og tilpasninger kan skje uten at det krever større prosjekter.

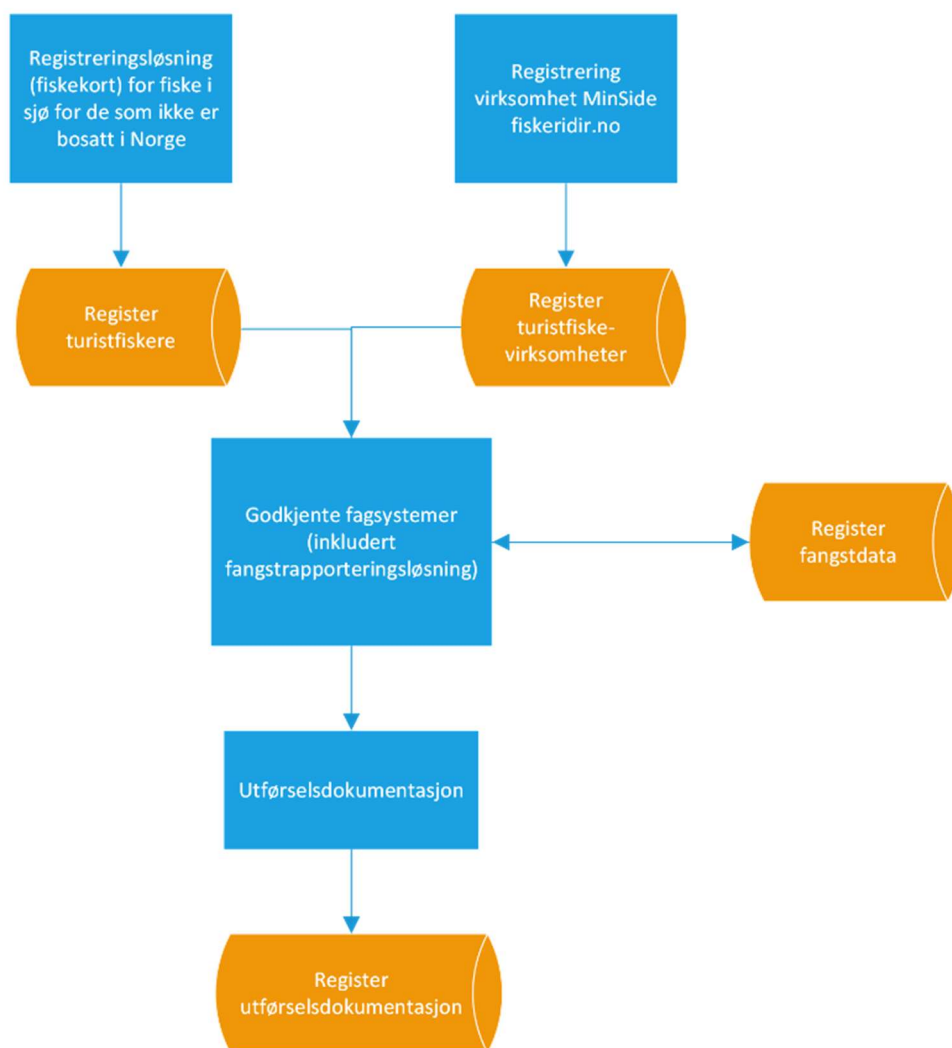
En registreringsløsning må utvikles slik at det kan benyttes av alle som ikke er bosatt i Norge som skal fiske i sjøen. Arbeidsgruppen viser eksempelvis til registreringskrav for fiske etter hummer, samt den noe tilsvarende løsningen for fiskeravgiften alle som skal fiske etter laks, sjørøret eller sjørøye i vassdrag må betale til staten gjennom Miljødirektoratet⁴⁷. Arbeidsgruppen ser for seg at turistene må registrere seg senest ved innsjekk på turistfiskeanlegget, eventuelt før fiske er startet dersom de som ikke er bosatt i Norge skal ha lov å fiske utenom godkjent turistfiskevirksomhet. Registreringsløsningen kan senere videreutvikles dersom det blir aktuelt å innføre registreringsplikt eller fiskekort også for de som er bosatt i Norge.

Registreringsløsningen og registeret som lagrer opplysningene må inneholde nødvendige opplysninger om identitet og bosted for hver enkelt turistfisker. Informasjonen må være unik og verifiserbar, og inkludere pass eller annen personidentifikasjonsdokument. Dette er viktig når informasjonen skal benyttes i kontrollsammenheng. Arbeidsgruppen mener videre det bør framkomme hvor og når man er i Norge for å fiske. Dersom turistfiskeren skal fiske i regi av en turistfiskevirksomhet skal dette framkomme. Turistfiskeren må også oppgi om vedkommende har til hensikt å føre ut fangst.

Opprettes et register for turistfiskere må en rekke vilkår knyttet til personvern være oppfylt. Innsamling og behandling av data må være hjemlet i lov eller forskrift, og dataene kan kun behandles for angitte og legitime mål. Arbeidsgruppen har vært i kontakt med personvernombud i Fiskeridirektoratet, samt undersøkt hjemmelsgrunnlaget for opprettelsen av et slikt register. Personvern hensyn vurderes ikke som et hinder for opprettelsen av et register for turistfiskere. Det er allikevel viktig at man sikrer behandlingsgrunnlag og samarbeider med personvernombudet i Fiskeridirektoratet ved opprettelsen av et slikt register. Det er også viktig å sikre hjemmelsgrunnlag og eventuelle samtykker til å innhente data gjennom spørreundersøkelser, til forskning osv. ved behov.

Turistfiskevirksomhetene bør ha tilgang til informasjon om gjestene sine. Registrerte gjester eller gjester med fiskekort bør kunne sjekkes inn og ut av turistfiskevirksomhetene. Dette skaper en sammenheng mellom registrene, og gir Fiskeridirektoratet oversikt over aktiviteten på anleggene. Turistfiskevirksomhetene vil samtidig være ansvarlig for å kontrollere identiteten til sine gjester, og at de har registrert seg. Registreringen eller fiskekortet til turistfiskeren kan også brukes av turistfiskevirksomheten til å opprette utførselsdokumentasjonen gjennom fagsystemet (mer om dette i påfølgende delkapittel). Når denne sammenhengen er etablert bør det være en link mellom den registrerte turistfiskeren, turistfiskevirksomheten og utførselsdokumentasjonen i respektive registre (se Figur 13).

⁴⁷ Miljødirektoratet. Betale fiskeravgift. Hentet 5. august 2024 fra <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/fiske/betale-fiskeravgift/>

Figur 13: Skematisk oversikt som viser hvordan arbeidsgruppen ser for seg at det tekniske systemet for turistfiske skal se ut. Blå bokser er systemer med brukergrensesnitt, mens oransje bokser er registre hvor dataene lagres hos Fiskeridirektoratet.

7.3.4. Standardisert utførselsdokumentasjon

Arbeidsgruppen mener at utførselsdokumentasjonen må standardiseres. Dette for å forhindre misbruk av dokumentasjon, og samtidig gjøre kontroll av dokumentasjonen enklere. I dag er det stor variasjon i dokumentasjon, både når det gjelder innhold og profesjonalitet. Utførselsdokumentasjon lages både av virksomhetene selv, og gjennom enkelte av de godkjente fagsystemene for fangstrapportering. Det finnes ingen samlet oversikt som kan brukes til å verifisere utførselsdokumentasjonens ekthet.

En standardisering av utførselsdokumentasjon må inneholde informasjon om turistfisker, turistfiskevirksomhet og opphold som er relevant for kontroll. Utførselsdokumentasjonen må være personlig, ikke gruppevis slik som det tidvis framkommer i dag. Det kan være hensiktsmessig å fortsette med utstedt dokumentasjon i papirform, eller ta i bruk digitale løsninger slik som en QR-kode.

Videre mener arbeidsgruppen det må opprettes et register for utførselsdokumentasjonen. Registeret må inneholde all informasjon som finnes på utførselsdokumentasjonen, og være tilgjengelig for Fiskeridirektoratet, Tolletaten, Politiet og andre relevante etater. I standardisering av utførselsdokumentasjon bør Fiskeridirektoratet samarbeide med relevante etater. Dokumentasjonen må ha en unik identifikator som kan brukes til

verifisering. Øvrig informasjon må også være verifiserbar. Arbeidsgruppen ser for seg at et slikt register kan finansieres gjennom en eller flere av avgiftene som er foreslått for turistfiskevirksomheter eller deres gjester.

Arbeidsgruppen ser for seg at utførselsdokumentasjonen skal kunne genereres i fagsystemene til de godkjente fangstrapporteringsløsningene. Flere av de godkjente fagsystemene genererer utførselsdokumentasjon for turistfiskevirksomhetene i dag. Opprettelsen av selve utførselsdokumentasjon vil dermed ikke skape merarbeid for turistfiskevirksomhetene sammenlignet med i dag. Under opprettelsen av dokumentasjonen ser arbeidsgruppen for seg at informasjon om turistfiskevirksomheten og turistfiskeren hentes automatisk fra respektive registre. En kobling og kontroll mot fangstrapportering vil også være relevant, slik at kun turistfiskere som har rapportert fangsten korrekt gjennom virksomheten kvalifiserer til et slikt utførselsdokument. Det bør fremkomme på den enkelte dokumentasjon og i registeret hvor mye fisk som føres ut av landet. Oversikt over kvantum utført fisk vil være til stor nytte, da det vil kunne brukes til statistikkformål og gjøre kontrollarbeidet lettere.

7.4. Kontrolltiltak

Utover nye reguleringstiltak som omfatter turistfiske, er det viktigste kontrolltiltaket at kontroll med turistfisket løftes som en prioritering i fiskerikontrollen. Dette innebærer at det må det avsettes midler og ressurser til å utføre kontroll med turistfisket. Arbeidsgruppen foreslår en rekke tiltak hvorav noen inkluderer avgift for registrering (se kapittel 7.1.1 og 7.2.1). Det presiseres at avgiftsmidler også kan benyttes til å styrke kontroll med turistfisket.

Det er arbeidsgruppens klare oppfatning at kontrollverktøy som Fiskeridirektoratet har tilgjengelig må tilpasses og tilrettelegges for turistfiskekontroller snarest. Dette gjelder både kontroller på sjø og land, kontroll av turistfiskere og -virksomheter. Ressurser til kontroll er et knapphetsgode, og det bør derfor legges til rette for at ressursene som allokeres til turistfiske kan benyttes på en effektiv måte. Arbeidsgruppens tiltak innebærer en rekke nye kontrollpunkt og -muligheter sammenlignet med dagens situasjon. Det er videre nødvendig med gode kontrollverktøy for å sikre at effektiv og systematisert kontroll skal kunne utføres.

Kontrollutførelse vil bli betraktelig mer effektiv med et søkbart, oppdatert turistfiskeregister tilgjengelig ute i felt, og mulighet til å føre turistfiskekontroller i Fiskeridirektoratets kontroll- og tilsynssystem. At kontroller på turistfiskevirksomheter kan føres i kontrollsystem, vil gi statistikk over utførte kontroller og resultatene av disse. Utarbeidelse av en kontrollveileder for kontroll av turistfiskevirksomheter vil bidra til økt likebehandling ved kontroll av turistfiskevirksomheter og turistfiskere.

Det har vært viktig for arbeidsgruppen å foreslå konkrete kontrollpunkter ved fysisk kontroll av turistfiskevirksomheter. Det legges samtidig opp til flere digitale kontrollpunkter for turistfisket, slik at ikke all kontroll av turistfisket må baseres på høy tilstedeværelse av Fiskeridirektoratet. Årlig oppdatering av informasjon i registre og godkjenningsordning av turistfiskevirksomheter muliggjør digital kontroll av virksomheter. Godkjenning for turistfiskevirksomheter med mulighet til å lage utførselsdokumentasjon, vil stille strengere krav til hvordan en turistfiskevirksomhet skal være for å være godkjent (se kapittel 7.2.3). Fiskeridirektoratet kan kontrollere at opplysninger stemmer underveis og i etterkant av godkjenning.

Registreringsplikt for turistfiskere og sporing av turistfiskebåter gir mye bedre forutsetning for fysisk kontroll på land og sjø av turistfiskere. Fiskeridirektoratet kan også kontrollere at virksomheten har tilfredsstillende rutiner for registrering av gjester og rapportering av fangst. Videre kan Fiskeridirektoratet oppsøke alle turistfiskere og kontrollere om de har

registrert fiskekort, om de er gjest hos en virksomhet, besittelsesbegrensning, innfrysingsforbud, samt mengde og merking av fisk. I tillegg kan øvrige reguleringer kontrolleres, slik som ulike arters fredningstid, minstemålbestemmelser med mer.

Noen aktører vil operere utenfor regelverket uansett. Forebygging og bekjempelse av organisert kriminalitet i turistfiskerier er noe som bør ha høy prioritet i tiden fremover. Det må gjøres i samarbeid med flere andre etater, og arbeidsgruppen fremhever viktigheten av allerede eksisterende kontrollsamarbeid for eksempel med Skatteetaten og Tolletaten, samt samarbeid i A-krimsentre. I kampen mot kriminalitet knyttet til turistfiske er det viktig at gode samarbeidsplattformer videreutvikles, og at det finnes hjemmel til å dele informasjon mellom etatene, slik at informasjon kan ligge sikkert lagret, og for å sørge for bedre analyse og risikovurdering i forkant av kontroller.

7.5. Sanksjonsmuligheter

Havressurslova slår fast at Fiskeridirektoratet skal føre kontroll med reglene som er gitt i og i medhold av havressurslova. Ved brudd på regelverket skal Fiskeridirektoratet vurdere om det er behov for å reagere med en sanksjon. De formelle sanksjonsmulighetene er tvangsmulkt, overtredelsesgebyr og politianmeldelse. Hvis overtredelsen er mindre alvorlig, er det ofte aktuelt med muntlig eller skriftlig veiledning.

Overtredelsesgebyr er aktuelt når Fiskeridirektoratet ser det som nødvendig å reagere, men vurderer at forholdet ikke er tilstrekkelig alvorlig til politianmeldelse eller hensynet til effektivitet tilsier det. Fiskeridirektoratet kan bare ilegge overtredelsesgebyr for brudd på regler som er nevnt i egen forskrift.⁴⁸ I tillegg må bruddet være utført uaktsomt eller forsettlig.

Brudd på havressurslova §§ 22 og 23 kan medføre overtredelsesgebyr. Det betyr at Fiskeridirektoratet kan reagere med overtredelsesgebyr hvis en fisketurist bruker andre redskaper enn håndredskaper, eller hvis fisketuristen forsøker å omsette fangsten. Videre er fisketuristen forpliktet til å overholde regler om minstemål og fredningstider etter høstingsforskriften, men disse er ikke omfattet. Brudd på reglene i forskrift om turistfiskevirksomheter §§ 2–5 kan også medføre overtredelsesgebyr. Disse bestemmelsene gjelder krav til registrering av virksomheten, krav til fangstrapportering, krav til informasjon og krav i forbindelse med kontroll (se kapittel 3.2).

Til nå har Fiskeridirektoratet først og fremst veiledet fisketurister og turistfiskevirksomheter. Forskrift om turistfiskevirksomheter stiller få målbare krav til virksomhetene. Da mangler også Fiskeridirektoratet noe å måle avvik mot. Uten målbare avvik er det vanskelig å vurdere og reagere ut over veiledning, selv om regelverket gir hjemmel til for eksempel overtredelsesgebyr.

7.5.1. Reaksjoner overfor turistfiskere

Med dagens regelverk er mulighetene for reaksjoner begrenset. Nye krav til turistfiskere muliggjør flere kontrollpunkter og reaksjoner. Det vil likevel være enkelte utfordringer når det gjelder reaksjon overfor turistfiskere ettersom turisten er i landet for en tidsbegrenset periode. Dersom saksbehandlingen skal følge dagens system vil det ikke være mulig å fatte vedtak før etter at turisten har forlatt landet. Det kan også være lite hensiktsmessig og tidkrevende med illeggelse av overtredelsesgebyr eller politianmeldelse overfor utenlandske

⁴⁸ Forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova og deltakerloven § 4, <https://lovdata.no/forskrift/2011-12-20-1437/§4>.

statsborgere. Det foreslås allikevel at det gis hjemmel for dette for å kunne reagere strengere ved grove eller gjentatte brudd.

Etter lov om laksefiske og innlandsfiske § 47a er det anledning til administrativt beslag av utstyr som er satt ut eller brukt i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven. Det foreligger ingen tilsvarende sanksjonsmulighet overfor turistfiskere etter havressurslova. Overfor turistfiskere vurderes en mulighet til å kunne beslaglegge fiskeutstyr, som fiskestenger, sluker og lignende, å være en effektiv sanksjon som også vil kunne ha en preventiv effekt.

I tilfeller der turistfiskere har brutt innfrysningsforbud, oversteget besittelsesbegrensning eller innfrysningsbegrensning vil det være hensiktsmessig å kunne beslaglegge fangsten. Det vurderes som naturlig at fangsten i sin helhet beslaglegges.

Med mindre turistfiskeren samtidig mister retten til å fiske videre under sitt besøk, vil beslaglegging av fangst ha liten effekt. Det foreslås derfor at det innføres en mulighet til å frata turistfiskeren retten til å fiske i Norge for en tidsbegrenset periode. Dette vil også være aktuelt ved manglende registrering og brudd på andre bestemmelser. For at dette skal være en hensiktsmessig reaksjon må det være anledning for kontrollmyndighet å frata denne retten umiddelbart ved kontroll.

Retten til å utføre fisk forutsetter at fisken er fanget i tråd med gjeldende regelverk. Det foreslås derfor at turistfiskere som ikke opptre i henhold til regelverket fratras retten til å utføre fisk, og dermed ikke får utførselsdokumentasjon, for det aktuelle oppholdet.

7.5.2. Reaksjoner overfor turistfiskevirksomhetene

Det er allerede i dag hjemmel for å gi overtredelsesgebyr til turistfiskevirksomheter i flere tilfeller. I tråd med at kravene til virksomhetene tydeliggjøres og skjerpes vil det bli lettere for virksomhetene å innrette seg etter dem, samtidig som det vil bli enklere å gi sanksjon ved brudd.

Ettersom det i mange tilfeller vil være vanskelig å reagere overfor den enkelte turistfiskeren er det naturlig at virksomheten i større grad gjøres ansvarlig for gjestenes eventuelle brudd. For det første må virksomheten pålegges en plikt til å ikke utstede utførselsdokumentasjon dersom de avdekker at gjestene ikke overholder regelverket. Videre skal dette rapporteres til Fiskeridirektoratet, som kan frata turistens retten til å fiske i Norge for en tidsbegrenset periode. Samtidig foreslås det at virksomheter som gjentatt eller grovt bryter sine plikter kan fratras retten til å utstede utførselsdokumentasjon.

Når det gjelder rapportens øvrige forslag til skjerping av krav til turistfiskevirksomhetene faller de i stor grad under de allerede eksisterende bestemmelsene i forskrift om turistfiskevirksomheter. Der det innføres nye krav er det imidlertid viktig at det gis hjemmel for overtredelsesgebyr også for disse.

7.6. Kommunikasjonstiltak

For å vite hvilke kommunikasjonstiltak som vil ha best effekt er det viktig å kjenne målgruppen godt. Hva er budskapet og hvem er det budskapet skal nå frem til? Når det gjelder kommunikasjonstiltak overfor turistfiske er det viktig å nå både eiere av turistfiskevirksomhetene, gjestene/turistene som fisker fra turistfiskevirksomhetene og turister som ikke fisker fra registrerte turistfiskevirksomheter, da de har ulike roller og forutsetninger for å kunne ta imot budskapet.

For Fiskeridirektoratet er det viktig å formidle regelverket knyttet til turistfiske på en god måte for å ivareta samfunnsoppdraget, og ta en aktiv rolle for utviklingen av et bærekraftig

turistfiske. Budskap til målgruppene skal virke forebyggende og forhindre regelbrudd knyttet til turistfiskeaktiviteten.

7.6.1. Kommunikasjonstiltak mot virksomhetene

Kommunikasjonstiltak rettet mot turistfiskevirksomhetene vil i første omgang gå til eiere eller annen ansvarlig der virksomheten er registrert i Fiskeridirektoratets register. Informasjon til denne målgruppen skal i all hovedsak være digital. Det vil være naturlig å sende informasjon om regelverk og annen informasjon gjennom SvarUt-tjenesten, der virksomheten må kvittere ut mottatt henvendelse.

Fiskeridirektoratets digitale plattformer er hovedkanalene for informasjon til turistfiskevirksomhetene. Informasjon som virksomhetene er pålagt å videreformidle til sine gjester bør være formet slik at den eventuelt kan lastes ned og skrives ut dersom det er ønskelig. Det vil derfor også være avgjørende at informasjon på Fiskeridirektoratets nettsider til enhver tid er oppdatert. Som et supplement kan det være mulig å bruke de godkjente fagsystemene for rapportering av fangst til å dele viktig informasjon fra Fiskeridirektoratet. Et annet alternativ kan være å informere via dialog med næringens bransjeorganisasjoner på både digitale og fysiske arenaer.

7.6.2. Kommunikasjonstiltak mot turistfiskere

Denne målgruppen består av turister som fisker i sjøen i Norge, enten som gjester ved turistfiskevirksomheter eller som fisker uavhengig av turistfiskevirksomheter. Begge kategorier av turister vil ha behov for informasjon om regelverket.

Hovedkanalene for informasjon til fisketurister bør være digitale. Den foreslåtte registreringsordningen for fiske i sjøen for alle som ikke er bosatt i Norge vil være en viktig kanal for å informere om regelverk tilknyttet turistfiske direkte til utøveren, som kan tilpasses utvalgte språk. Uten en pliktig registrering vil målrettet informasjon til turistfiskere være svært utfordrende.

Fiskeridirektoratet har utviklet Fritidsfiskeappen som i dag har registrert over 61 000 unike brukere, men denne er i dag rettet mot fastboende og ikke utenlandske turister. Det kan derfor være behov for å utvikle en app beregnet for utenlandske fisketurister uten fast adresse i Norge, siden regelverket per i dag er ulikt for fastboende i Norge og utenlandske gjester.

Bruk av enkle animasjonsfilmer har tidligere vært benyttet for informasjonsformål og bruk av slike bør videreføres fordi budskapet er lett å forstå for alle uansett nasjonalitet. Det er likevel svært ressurskrevende å lage slike filmer, og de kan raskt bli utdaterte ved endringer i regelverket.

Informasjon på skjermer på ferger og andre rutegående båter over hele landet kan også være en plattform for å nå ut til denne målgruppen. Andre mulige kommunikasjonskanaler som kan vurderes er deltakelse på større friluftsmesser i utlandet, eller å kjøpe annonseplass i både fysisk og digitalt format i magasiner og blader som retter seg mot rekreasjonsfiskere.

Gode og målrettede kommunikasjonsstiltak vil virke forebyggende og kan redusere brudd på regelverket, men det er svært utfordrende å drive tilfredsstillende kommunikasjon uten betydelig større ressurser til rådighet. Utfordringene vil imidlertid kunne løses ved innføring av en avgift for registrering (fiskekort) for å fiske i sjøen som beskrevet under kapittel 7.1.1, ved at en del av avgiften går til kommunikasjonsstiltak, men også ved at dette gir grunnlag for et mer målrettet informasjonsarbeid mot de som registrerer seg/løser fiskekort.

7.7. Andre nødvendige tiltak

I denne rapporten foreslås at utførselskvoter kun skal tildeles gjester ved turistfiskevirksomheter som, i tillegg til å være i registeret over turistfiskevirksomheter, også oppfyller visse krav og er særskilt godkjent av Fiskeridirektoratet med tillatelse til å utstede utførselsdokumentasjon (kapittel 7.2.3). På sikt bør det imidlertid være et mål å få etablert en sertifiseringsordning, noe som blant annet vil være arbeidsbesparende for Fiskeridirektoratet. En slik sertifiseringsordning kan ta utgangspunkt i de kravene som foreslås her (kapittel 7.2.3) – og som man gjennom den foreslåtte løsningen vil kunne få litt erfaringer fra, og endelig utformes gjennom blant annet dialog med næringsorganisasjonene.

Arbeidsgruppen mener det er nødvendig å klargjøre, eventuelt forskriftsfeste, utkastforbud rettet mot turistfiskere for fiskeslag som nærmest aldri er levedyktig ved eventuell gjenutsetting, slik som uer, brosme og lange. Gjenutsetting av disse artene er i strid med ilandføringsplikten i høstingsforskriften⁴⁹ og dyrevelferdsloven (se kapittel 3.3), men skjer likevel i en viss utstrekning i dag. Fangststatistikken fra turistfiske (Tabell 1) viser at omtrent 17 % av all ueren som er fanget siden rapporteringen startet har blitt gjenutsatt. Tilsvarende tall forventes for arter som ikke er rapporteringspliktige, slik som brosme og lange. Arbeidsgruppen mener det er behov for å tydeliggjøre forbud mot gjenutsetting av slike arter, særlig for uer hvor bestandssituasjonen er svak.

Når det gjelder praksis for arrangørers omsetning av fisk fra havfiskefestivaler og tilsvarende arrangement (beskrevet i kapittel 4.2), kan det stilles spørsmål ved om slik praksis er i tråd med gjeldende regelverk, eller om slik omsetning egentlig krever særskilt tillatelse. Arbeidsgruppen mener det kan være grunn til en særskilt gjennomgang av dette. Saken berører også turistfiskere, eksempelvis om disse med dagens praksis kan gjenkjøpe sin egen fangst rimelig og dermed få rett til utvidet utførsel av fisk.

Arbeidsgruppen har sett at det i samfunnsdebatten angående smugling av fisk over grensa har vært problematisert at turister med lov til å føre fisk over grensa, kun beholder den fineste delen av fileten på fisken. Fiskeridirektoratet har sett flere eksempler på dette (Figur 14). Slik filetering fører til at mesteparten av fisken ikke blir tatt vare på, og blir kastet i stedet for å bli brukt til mat. Det er ikke en bærekraftig måte å benytte marine ressurser på. Arbeidsgruppen vurderer at det kan være behov for tiltak som bidrar til at en større andel av de ressursene som tas opp i turistfisket utnyttes til mat, men at dette er en kompleks problemstilling som fordrer mer omfattende utredning og endringer i regelverket. Arbeidsgruppens forslag om å redusere utførselskvoten og avgrense denne til gjester ved godkjente turistfiskevirksomheter vil imidlertid redusere mengden filet som lovlig kan utføres, og dermed trolig også redusere mengden fisk som utnyttes dårlig. Ved en fremtidig utfasing av utførselskvoten, hvor fisk som tas i turistfisket må spises under oppholdet, kan det forventes at fangsten vil bli bedre utnyttet.

⁴⁹ Forskrift 23. desember 2021 nr. 3910 om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) § 51 første ledd, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-12-23-3910>

Figur 14: Rester etter at turister har skåret ut ryggfilet av torsk. Dette skulle kastes. Foto: Fiskeridirektoratet, 2024.

8. Oppsummering av forslag til tiltak

Arbeidsgruppen vurderer at det er et godt grunnlag for fisketurisme som næring langs norskekysten, også dersom denne baseres på opplevelsesturisme. Næringen har vokst betydelig over tid, samtidig som det finnes lite kunnskap om beskatningstrykket fra turistfisket på lokale og regionale bestander av blant annet kysttorsk, uer, kveite og steinbit. Det er derfor behov for bedre oversikt over uttaket og reguleringstiltak som sikrer at høstingskraftige bestander opprettholdes, noe næringen selv vil være tjent med over tid.

De marine ressursene tåler ikke ubegrenset beskatning, og for kystnære bestander er det også viktig å unngå lokal utfisking. Det er fiskeriforvaltningens ansvar å ha en mest mulig kunnskapsbasert forvaltning som sikrer høstingskraftige bestander over tid.

I det etterfølgende listes en punktvis oppsummering av tiltak som arbeidsgruppen mener er nødvendig for å sikre en god forvaltning av fiskebestandene langs kysten.

Krav til turistfiskere (kapittel 7.1)

Obligatorisk registrering for rekreasjonsfiske i sjøen (fiskekort) for personer som ikke er bosatt i Norge

- Registreringsplikt som krav for å fiske i sjøen for den som ikke er bosatt i Norge, for å få kontroll og oversikt over beskatningstrykket fra turistfisket.
 - Vurdere å innføre fiskekortavgift.
- Innfrysingsforbud for den som ikke er bosatt i Norge, og som ikke er tilknyttet godkjent turistfiskevirksomhet.
- Besittelsesgrense for den som ikke er bosatt i Norge.
- Den som ikke er bosatt i Norge kan bare fiske det som spises under oppholdet og kan ikke fryse inn eller utføre fisk. Dette gjelder dersom turisten ikke er tilknyttet godkjent turistfiskevirksomhet.

For personer som skal utføre fisk fra Norge

- Den som skal utføre fisk må oppgi dette ved registrering, og opplyse om hvilken godkjent turistfiskevirksomhet turisten er tilknyttet.

- Utførselskvoten reduseres fra 18 til 10 kg fisk per person, og adgangen til slik utførsel reduseres fra to til én gang per år. Det skal ikke være tillatt å utføre skjell og skalldyr.
- Kun personer som har fylt 12 år kan få utførselskvote.
- Kun fangst fra båt fra godkjent turistfiskevirksomhet kan gi grunnlag for utførselskvote, eventuelt at gjesten også må ha hatt sitt opphold hos virksomheten.
- Den enkelte kan ikke fryse inn større kvanta enn sin utførselskvote.
- Den enkelte skal merke sin fisk ved innfrysing slik at eier lett kan identifiseres, og alle innpakninger skal merkes med art/fiskeslag.

Krav til turistfiskevirksomheter (kapittel 7.2)

- Gjeldende krav i forskrift om turistfiskevirksomheter videreføres, men frivillig registrering utgår. Virkeområdet gjøres gjeldende for alle virksomheter som er registrert i enhetsregisteret og har inntekt fra næring basert på turistfiske, uavhengig av inntekt.
- Krav om at virksomheten oppdaterer sine opplysninger i registeret ved endringer og minimum én gang i året.
- Årlig avgift for registreringspliktige virksomheter, eventuelt kun for virksomheter som har tillatelse til å utstede utførselsdokumentasjon, eller differensiert avgift.
- Daglig fangstrapportering og videreføring av krav om at virksomheter rapporterer.
- Utvidelse av rapporteringen til å gjelde alle kommersielle arter. Dette vil bidra til økt kunnskap om beskatningen fra turistfisket.
- For torsk, kveite, steinbit og uer utvides rapporteringen til å omfatte fiskelengde, eventuelt antall i definerte lengdegrupper.
- Registrering i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter gir ikke rett til utførselskvote for virksomhetens gjester. Utførselskvote forutsetter at virksomheten i tillegg er særskilt godkjent med tillatelse til å utstede utførselsdokumentasjon. Slik godkjenning krever at virksomheten har:
 - bekreftet skriftlig overfor Fiskeridirektoratet at den gjennomfører oppfølging og kontroll av alle sine gjester. Virksomheten har plikt til å ikke utstede utførselsdokumentasjon dersom de avdekker at gjestene ikke overholder regelverket.
 - registrert sine gjester individuelt (basert på kjøp av fiskekort og legitimasjon) ved ankomst.
 - sporing på alle sine utleiebåter som gir Fiskeridirektoratet hensiktsmessig oversikt over båtens posisjon mens den er utleid.
 - måleutstyr og digital vekt tilgjengelig for sine gjester, herunder utstyr for lengdemåling på samtlige utleiebåter.
 - løpende kontroll med ilandført fisk, merking, og at den enkelte ikke fryser inn mer fisk enn tillatt.
 - kontroll ved utsjekk av gjester med at den enkelte ikke har med større kvanta enn utførselskvoten.
 - bekreftet på utførselsdokumentet at gjesten har fiskekort og har fisket sin fisk fra båt utleid av virksomheten, samt at virksomheten har ført kontroll med at gjesten har innrettet seg etter regelverket.
 - registrert på utførselsdokumentet hvor og når grensepassering skal skje.
- Innføre årsavgift for å stå i registeret, gjerne differensiert på hvorvidt virksomhetene skal ha anledning til å utstede utførselsdokumentasjon til sine gjester eller ikke.

Tekniske tiltak (kapittel 7.3)

- Generelle tekniske tiltak
 - Oppgradere og tilpasse eksisterende systemer til interne standarder og dagens krav.
 - Implementere rutiner for bedre datakvalitet.
 - Tilgjengeliggjøre registre for relevante kontrolletater.
 - Koble eksisterende og nye registre og systemer sammen.
- Tiltak for turistfiskevirksomhetsregisteret
 - Tilpasse turistfiskevirksomhetsregisteret til nye foreslåtte krav og behov.
 - Godkjenning og/eller kontroll med virksomhetene som skal stå i registeret og ha anledning til å utstede utførselsdokumentasjon til sine gjester. Innføre manuell godkjenning av virksomheter inntil tilfredsstillende automatiske rutiner er på plass.
- Tiltak for fangstrapportering
 - Tilpasse fangstrapporteringen til nye foreslåtte krav og behov.
 - Endre visning av fangststatistikk fra enkeltvirksomheter til aggregert nivå (kommune eller fylke) for å redusere insentiver til overrapportering.
- Register for fiske i sjøen for alle som ikke er bosatte i Norge (fiskekort)
 - Utvikle registreringsløsning og register.
- Standardisering av utførselsdokumentasjon
 - Utvikle en standardisert utførselsdokumentasjon som er personlig og verifiserbar.
 - Legge til rette for at utførselsdokumentasjonen kan genereres i de godkjente fagsystemene for fangstrapportering.
 - Registeret skal også inneholde oversikt over kvantum fisk som føres ut av landet.

Kontrolltiltak (kapittel 7.4)

- Prioritere kontroll med turistfisket med tilstrekkelige ressurser.
- Tilpasse kontrollverktøy til turistfiskekontroller på sjø og land.
- Utarbeide kontrollveileder for kontroll av turistfiske.
- Prioritere forebygging og bekjempelse av kriminalitet knyttet til turistfiske, gjerne i samarbeid med Skatteetaten, Tolletaten, A-krimsentre og andre relevante etater.
- Videreutvikle samarbeidsplattformer og informasjonssamarbeid med andre etater.

Sanksjonsmuligheter (kapittel 7.5)

- Følgende sanksjonsmuligheter foreslås overfor turistfiskere som handler i strid med regelverket:
 - Beslaglegge fangst.
 - Beslaglegge fiskeutstyr.
 - Frata turisten retten til å fiske i Norge.
 - Frata turisten retten til å utføre fisk fra Norge.
 - Overtredelsesgebyr ved gjentatte eller grove brudd.
- Overfor turistfiskevirksomhetene foreslås følgende sanksjonsmuligheter:
 - Mulighet til å frata virksomheten godkjenningen og retten til å utstede utførselsdokumentasjon.
 - Videreføre hjemmel til å ilegge virksomheten overtredelsesgebyr.

Kommunikasjonstiltak (kapittel 7.6)

- Digital kommunikasjon rettet mot eiere eller annen ansvarlig av registrerte turistfiskevirksomheter.
- Informasjonsmateriell til virksomhetene som kan lastes ned og skrives ut.
- Målrettet kommunikasjon gjennom digitale kanaler for å informere fisketurister om regelverket.

Andre nødvendige tiltak (kapittel 7.7)

- Tydeliggjøre utkastforbud for arter som nærmest aldri er levedyktig ved eventuell gjenutsetting, slik som uer, brosme og lange.
- Klargjøre og eventuelt tilpasse regelverk for fiskefestivaler.
- Vurdere tiltak som bidrar til at mer av de ressursene som tas opp i turistfisket utnyttes til mat.

Sluttord

Arbeidsgruppens forslag til tiltak kan virke omfattende, men må ses i lys av at turistfisket hittil har vært relativt fritt, dog med unntak av utførselsbegrensningen. En betydelig vekst i turistfisket langs størstedelen av kysten har gjort det klart for de fleste at tiden er moden for å etablere systemer og reguleringer som sikrer forvaltningen nødvendig oversikt og kontroll med uttaket. Det må sikres bærekraftig høsting av de enkelte bestandene, slik at disse opprettholdes over tid. Mange av forslagene må ses i sammenheng, det vil si enkelte tiltak forutsetter at andre foreslåtte tiltak kommer på plass samtidig. Arbeidsgruppen har vært opptatt av at det bør være mulig å videreføre turistfiske som lønnsom næring, men mener det generelt er behov for en profesjonalisering av næringen, innenfor bærekraftige rammer.

FISKERIDIREKTORATET